

Raport do projektu „Diagnoza potrzeb kulturalnych i rozwój inicjatyw lokalnych w Konstancynie Łódzkim” (wdrażanego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne”)

Wstęp	4
Cel badania.....	4
Założenia metodologiczne	5
1. Wyniki badania ilościowego.....	6
1.1. Dobór i wielkość próby badawczej.....	6
1.2. Charakterystyka badanych	6
1.3. Uczestnictwo w kulturze	13
1.4. Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie.....	18
1.5. Potrzeby kulturalne mieszkańców Konstancynowa Łódzkiego i możliwości ich realizowania	26
1.6. Potencjał aktywizacyjny mieszkańców Konstancynowa Łódzkiego	37
2. Opis wyniku badania jakościowego.....	43
2. Zainteresowanie kulturą.....	44
2.1. Czas wolny i kultura	44
2.2. Źródła informacji o ofercie kulturowej.....	45
2.3. Tworzenie a odbieranie kultury	46
3. Kultura w Konstancynie Łódzkim.....	46
3.1. Ocena oferty kulturalnej Konstancynowa Łódzkiego	46
3.2. Pandemia a korzystanie z kultury	48
3.3. Finanse na kulturę respondentów.....	49
3.4. Realizowanie potrzeb kulturalnych poza Konstancynowem.....	49
4. Działalność MOK-u	51
4.1. Rozpoznawalność i korzystanie z oferty MOK-u.	51
4.2. Skojarzenia z MOK-iem.	51
4.3. Wspomnienia z MOK-iem.	52
4.4. Mocne i słabe strony MOK-u.	53
4.5. Wpływ na ofertę MOK.	54
4.6. Pomoc MOK-u w rozwijaniu pasji badanych.....	54
5. Potencjał aktywizacyjny badanych	55
5.1. Doświadczenie w prowadzeniu lub organizacji wydarzeń	55
5.2. Współtworzenie oferty i pomysły na nią w ramach MOK-u.	56
6. Zaangażowanie MOK-u w życie społeczności lokalnej.	57
7. Rekomendacje do współpracy	58
7.1. Inicjatywy kulturalne w Konstancynie Łódzkim i innych miastach.	59
7.2. Interesujące osoby i organizacje w Konstancynie Łódzkim.....	61
7.3. Interesujące miejsca w Konstancynie.	62
7.4. Dodatkowe rekomendacje.....	63

Wnioski	67
Rekomendacje do naboru inicjatyw:	70
Spis wykresów:	71
Spis tabel:	72

Wstęp

Niniejszy raport został opracowany przez Biuro Badań Społecznych Question Mark na potrzeby badania „*Diagnoza potrzeb kulturalnych i rozwój inicjatyw lokalnych w Konstancynie Łódzkim*” w ramach realizacji projektu Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie Łódzkim wdrażanego przez Narodowe Centrum Kultury „Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne”.

Dokument prezentuje wyniki przeprowadzonych badań, składające się z części ilościowej (ankiety CAWI na próbie N = 292) i części jakościowej (wywiadu IDI na próbie N = 12). Wyniki badania posłużą do poszerzania oferty kulturalnej w Konstancynie Łódzkim, a także wspierania własnych inicjatyw mieszkańców.

Cel badania

Głównym celem badania było zbadanie potencjału kulturowego i aktywizacyjnego mieszkańców Konstancynowa Łódzkiego, z wyszczególnieniem trzech grup:

- osób w wieku 13-26
- osób w wieku 35-60
- osób zamieszkujących osiedle Srebrna Ostoja

W tym celu badanym zostały postawione pytania, dotyczące:

- preferencji respondentów w kwestii realizowania się kulturowego
- oceny oferty kulturalnej w Konstancynie Łódzkim
- oceny oferty kulturalnej Miejskiego Ośrodka Kultury
- oceny potencjału aktywizacyjnego mieszkańców

Wyniki posłużą do identyfikacji grup społecznych oraz rozpoznania obszarów, które mogłyby stać się przedmiotem wspólnych projektów w ramach oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie Łódzkim. Mają one także wskazać na potencjalne kierunki rozwoju oferty, tak, by uwzględnić oczekiwania mieszkańców i stworzyć jak najlepsze warunki służące współpracy społeczności z ośrodkiem. Wyniki posłużą wybraniu nowych obszarów współpracy między mieszkańcami a instytucją, dzięki czemu będą mogli wspierać realizację przedsięwzięć artystycznych twórczości amatorskiej. Dodatkowo, mają one także wskazywać na te obszary kultury, które według respondentów są najbardziej

interesujące. Na tej podstawie zostały utworzone rekomendacje dla mieszkańców składających ofertę inicjatywy w konkursie „Dom Kultury + Inicjatywy lokalne” dofinansowaną przez Narodowe Centrum Kultury.

Założenia metodologiczne

Badanie składało się z dwóch części:

- ilościowej (CAWI – ang. *Computer Assisted Web Interview*) – ankiety przeprowadzanej za pomocą komputera i Internetu,
- jakościowej (TDI – ang. *Telephone In-depth Interview*) – wywiadu ustrukturyzowanego telefonicznego.

Dobór do obu badań był celowy: wszyscy z respondentów byli mieszkańcami Konstantynowa Łódzkiego. W poniższym raporcie przedstawione zostały szczegółowe wyniki obu badań wraz z opisem próby osób w nich uczestniczących.

1. Wyniki badania ilościowego

1.1. Dobór i wielkość próby badawczej

Badanie zostało zaadresowane do wszystkich mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem trzech – wyszczególnionych przez tamtejszy Miejski Ośrodek Kultury – grup:

- osób w wieku 13-26 lat;
- osób w wieku 35-60 lat;
- osób zamieszkujących osiedle Srebrna Ostoja.

Ze względu na powyższy fakt, do analizy przyjęto odpowiedzi pochodzące z 292 ankiet, mimo że w badaniu wzięły udział łącznie 344 osoby – 52 z nich musiały jednak zakończyć wypełnianie kwestionariusza po pytaniu kontrolnym, dotyczącym aktualnego miejsca zamieszkania.

Wykres 1. Aktualne miejsce zamieszkania [N=344].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

1.2. Charakterystyka badanych

(Nie)zamieszkiwanie osiedla Srebrna Ostoja

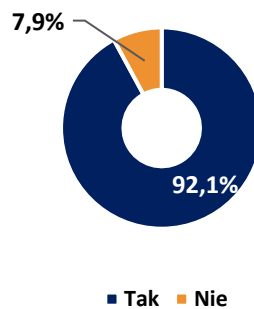
Podstawową osią analitycznego podziału ankietowanych – poza kryterium wiekowym – było kryterium zamieszkiwania (lub niezamieszkiwania) osiedla Srebrna Ostoja.

Uczestnicy badania ze Srebrnej Ostoi, stanowili 7,9% próby badawczej. Wynika to z niewielkiego rozmiaru samego osiedla: mieszkańcy Srebrnej Ostoi stanowią – tak, jak w próbie badawczej – nie więcej niż kilka w procent populacji całego

miasta. Nie świadczy to więc o tym, że społeczność tego osiedla w większości nie uczestniczy aktywnie w codziennym życiu Konstanyowa i dlatego szerzej nie dotarła do ankiety – analiza jakościowa (będąca przedmiotem rozdziału drugiego niniejszej diagnozy) zdaje się takiej hipotezie przeczyć.

Wykres 2. Bycie mieszkańcem osiedla Srebrna Ostoja.

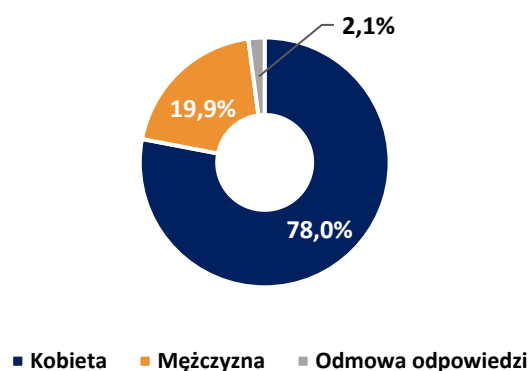

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Płeć

Wśród ogółu ankietowanych zdecydowanie przeważały kobiety: stanowiły one 78,0% pełnej próby, podczas gdy mężczyźni stanowili jedynie 19,9%. Na pozostałe 2,1% badanych złożyły się zaś osoby, które zdecydowały się nie podawać swojej płci.

Wykres 3. Płeć ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Przewagę kobiet na podobnym poziomie odnotowano również w dwóch grupach wyszczególnionych ze względu na wiek. Otóż płeć żeńską zadeklarowało:

- 70,8% ankietowanych w wieku 13-26 lat oraz
- 79,8% ankietowanych w wieku 35-60 lat.

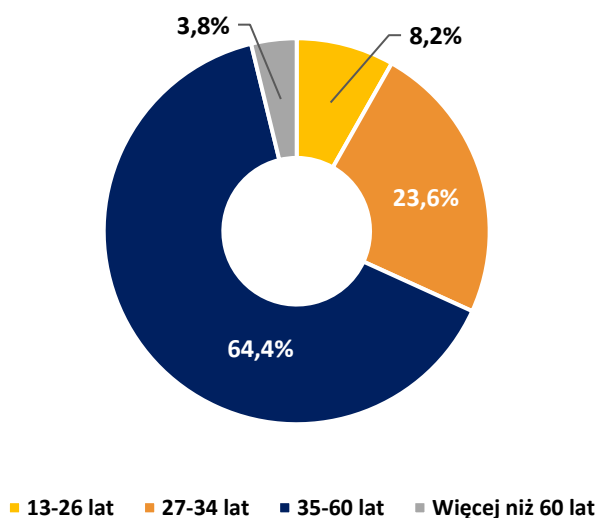
O wiele bardziej zrównoważona pod względem płci okazała się natomiast struktura respondentów z osiedla Srebrna Ostoja. W tej grupie odsetek kobiet wyniósł bowiem 56,5%, a odsetek mężczyzn – 43,5%.

Wiek

Zdecydowanie najliczniej reprezentowane w badaniu były osoby w wieku 35-60 lat – stanowiły one 64,4% wszystkich ankietowanych. Co więcej – w kontekście wieku – dostrzec można pewną zależność. Otóż im młodsza grupa wiekowa, tym niższy odsetek badanych: w przypadku przedziału 27-34 lata wyniósł on 23,6%; w przypadku przedziału 13-26 lat – 8,2%.

Chociaż ankieta nie była skierowana do seniorów, ponieważ respondentami badania miały być osoby nieuczestniczące w ofercie MOK-u, do których seniorzy nie należą, wypełniło ją 3,8% z nich.

Wykres 4. Wiek ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Jeśli chodzi o strukturę wiekową, to grupa mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja nie różniła się znacząco od ogółu ankietowanych. Składała się mianowicie:

- w 73,9% z osób w wieku 35-60 lat;
- w 21,7% z osób w wieku 27-34 lata;
- w 4,3% z osób w wieku 13-26 lat.

Ani jeden respondent ze Srebrnej Ostoi nie był natomiast seniorem.

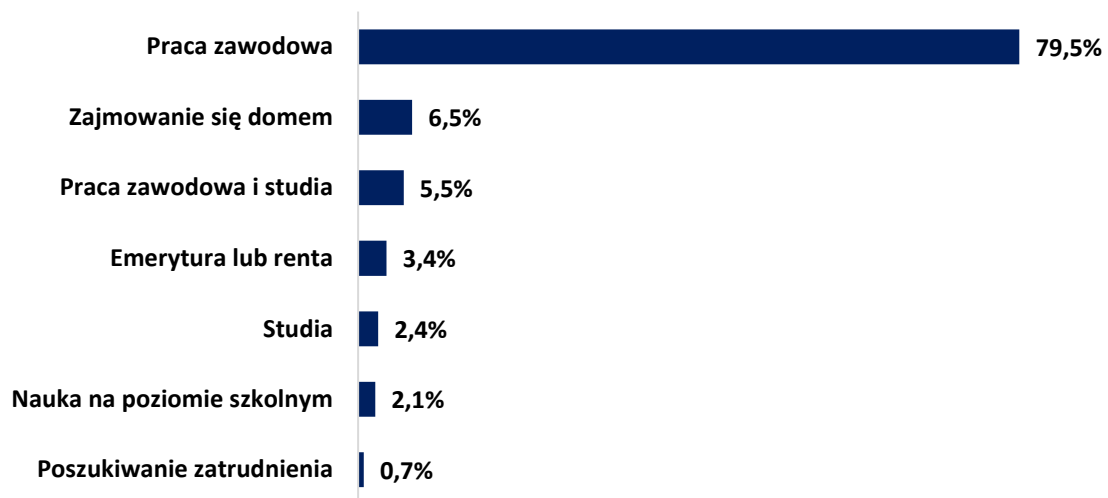
Codziennie zajęcia

Wyraźna dominacja w próbie badawczej osób w wieku produkcyjnym bezpośrednio przełożyła się na rozkład odpowiedzi w pytaniu dotyczącym codziennego zajęcia. Otóż niemal 4/5 ankietowanych zadeklarowało, że na co dzień pracuje. Dla porównania, drugą najpopularniejszą opcję z kafeterii – a więc opcję „zajmuję się domem” – wskazało już tylko 6,5% badanych.

Co więcej, w momencie realizacji badania:

- 5,5% jego uczestników pracowało i studiowało jednocześnie;
- 3,4% było na emeryturze lub pobierało rentę;
- 2,4% studiowało;
- 2,1% uczyło się;
- 0,7% szukało zatrudnienia.

Wykres 5. Codziennie zajęcia ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

W grupie wiekowej 35-60 lat, odsetek pracujących okazał się jeszcze wyższy niż wśród ogółu respondentów – wyniósł mianowicie aż 89,4%. Na pozostałe 10,6% złożyły się zaś osoby zajmujące się domem (5,9%), pracujące i studiujące jednocześnie (3,7%) oraz pobierające rentę i szukające zatrudnienia (w obu przypadkach – 0,5%).

Kategoria wiekowa 13-26 lat obejmuje dzieci i młodzież oraz młodych dorosłych. Tę rozpiętość – i w wynikające z niej różne życiowe priorytety i obowiązki – wyraźnie widać w odpowiedziach na analizowane tutaj pytanie. Mianowicie, w momencie realizacji badania:

- 29,2% osób z tej grupy studiowało;
- 25,0% pracowało;
- 20,8% uczyło się;
- 16,6% pracowało i studiowało jednocześnie;
- 4,2% szukało zatrudnienia;
- 4,2% zajmowało się domem.

Ankietowani z Osiedla Srebrna Ostoja – będący, co warto przypomnieć, w zdecydowanej większości osobami w wieku produkcyjnym – w ponad 95,0% wybrali z kafeterii opcję „pracuję”.

Wykształcenie

W badaniu wzięli udział przede wszystkim mieszkańcy Konstantynowa Łódzkiego z wyższym wykształceniem – dyplomem wyższej uczelni łącznie mogło pochwalić się 70,2% ankietowanych (wśród nich zdecydowanie przeważali magistry).

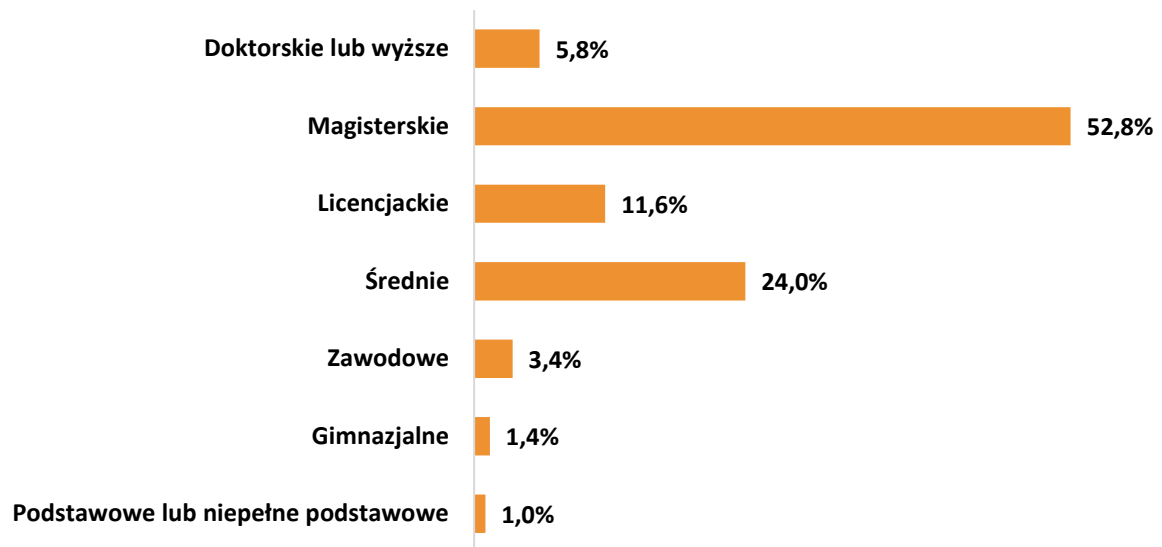
Prawie 1/4 (24,0%) badanych zadeklarowało z kolei ukończenie szkoły średniej, 3,4% - ukończenie szkoły zawodowej, a 1,4% - ukończenie gimnazjum.

Co więcej, 1,0% respondentów odpowiedziało, że posiada wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe: należy tu jednak zaznaczyć, iż wszystkie osoby, które wybrały z kafeterii właśnie tę opcję, należały do najmłodszej grupy wiekowej (13-26 lat). Najprawdopodobniej więc – w momencie realizacji badania – kontynuowały one swoją edukację na poziomie średnim lub podstawowym.

Wykres 6. Wykształcenie ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

W grupie wiekowej 35-60 lat – tak, jak w pełnej próbie – zdecydowanie dominowali absolwenci uczelni wyższych (głównie magistry), stanowiąc 79,2% ankietowanych. Na pozostałe 20,8% złożyły się osoby, które ukończyły szkołę średnią (17,0%) lub zawodową (3,8%).

W gronie badanych w wieku 13-26 lat również przeważały osoby z wyższym wykształceniem, ale – co trzeba podkreślić – ich odsetek był wyraźnie niższy niż w pozostałych grupach wiekowych: wyniósł mianowicie 45,8% (25,0% – licencjat; 20,8% – magisterium). Ponadto, wśród badanych będących – w momencie realizacji badania – przed 27 rokiem życia:

- 37,5% zadeklarowało posiadanie wykształcenia średniego;
- 4,2% posiadanie wykształcenia gimnazjalnego;
- 12,5% posiadanie wykształcenia podstawowego lub niepełnego podstawowego.

Najlepiej wykształconą grupą – spośród tych wyszczególnionych przez konstantynowski MOK – okazali się respondenci z osiedla Srebrna Ostoja. Aż 95,6% z nich odpowiedziało bowiem, że ma wyższe wykształcenie (głównie magisterskie).

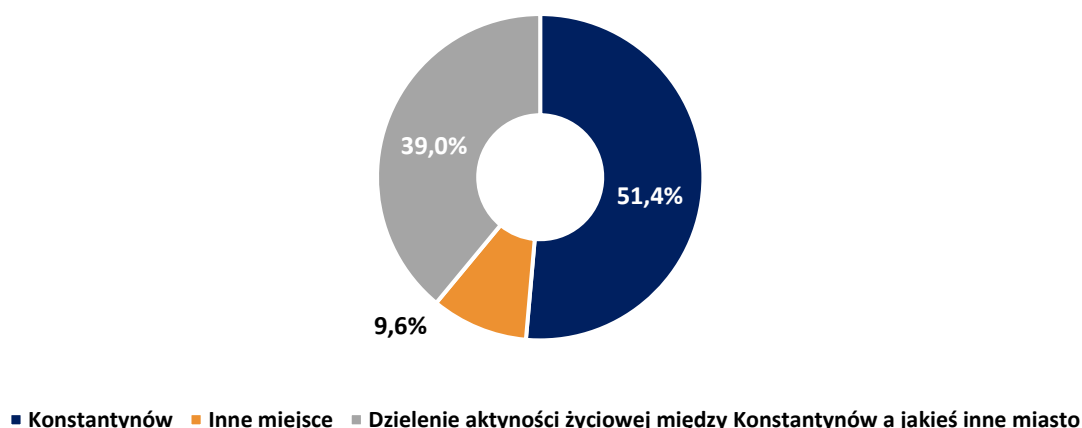

Centrum aktywności życiowej

Konstantynów Łódzki to stosunkowo nieduże (ok. dwudziestotysięczne) miasto, które jednak wchodzi w skład o wiele większej aglomeracji łódzkiej. W związku z powyższym, do części metryczkowej ankiety – poza standardowymi pytaniami – dodano jeszcze pytanie o to, czy Konstantynów stanowi dla ankietowanych centrum ich życiowej aktywności (tzn. czy np. uczą się oni w tym mieście, spotykają się z przyjaciółmi/rodziną, robią zakupy; w skrócie – czy spędzają tam większość swojego czasu).

Ponad połowa badanych odpowiedziała na to pytanie twierdząco; co 10 badany udzielił natomiast odpowiedzi przeczącej. Ponadto, na znaczną część próby badawczej (39,0%) złożyły się osoby, które zadeklarowały dzielenie swojej aktywności życiowej między Konstantynów a inne miasto.

Wykres 7. Centrum aktywności życiowej ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Dzielenie swojej aktywności życiowej między Konstantynów a inne miejsce – porównując wyszczególnione w badaniu grupy – okazało się najpowszechniejsze wśród respondentów w wieku 13-26 lat: 62,5% z nich wybrało z kafeterii właśnie tę odpowiedź. Niewątpliwie jest to powiązane z faktem, że na terenie Konstantynowa nie ma żadnej uczelni wyższej ani szkoły ponadpodstawowej: tym samym studenci i starsi uczniowie – chcąc kontynuować swoją edukację – są zmuszeni do regularnego opuszczania miasta.

Najwyższy odsetek osób, dla których Konstaktynowów stanowił centrum aktywności życiowej, odnotowano wśród ankietowanych z grupy wiekowej 35-60 lat – wyniósł 52,1%; natomiast najwyższy odsetek osób, które większość swojego czasu spędzały poza tym miastem odnotowano w gronie respondentów ze Srebrnej Ostoi – 21,7%.

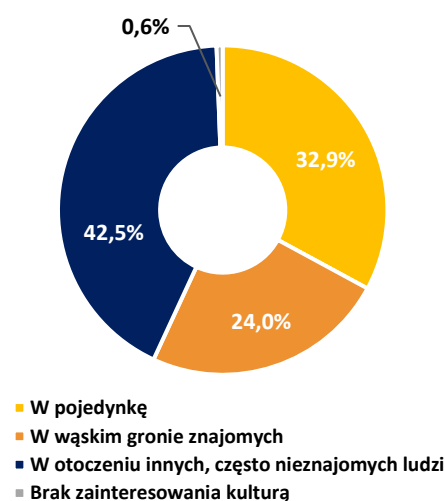
1.3. Uczestnictwo w kulturze

Jednym z obszarów badania ilościowego było rozpoznanie, czy – a jeśli tak, to w jaki sposób – mieszkańcy Konstaktynowa Łódzkiego uczestniczą w kulturze. By osiągnąć ten cel, ankietowanym zadano 3 pytania.

Preferowany sposób realizacji potrzeb kulturalnych

Pierwsze z pytań dotyczyło preferencji odnoszących się do realizowania swoich potrzeb kulturalnych. Ponad 2/5 respondentów odpowiedziało, że najchętniej obcuje z kulturą w otoczeniu innych ludzi, na dużych wydarzeniach takich jak: koncerty, spektakle teatralne czy seanse kinowe. Prawie 1/3 (32,9%) badanych preferuje zaś przyjmować treści kulturalne w pojedynkę (np. czytając książkę czy słuchając muzyki w słuchawkach), a 24,0% woli robić to w wąskim gronie najbliższych znajomych (np. poprzez wspólne oglądanie filmu w domowym zaciszu). Dwie osoby (tj. 0,6% próby badawczej) wybrały z kafeterii odpowiedź „kultura mnie nie interesuje”.

Wykres 8. Preferowany sposób realizacji potrzeb kulturalnych ankietowanych [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Preferowane sposoby realizowania swoich potrzeb kulturalnych różnią się w obu grupach wyszczególnionych ze względu na wiek. Sam charakter tej różnicy może jednak nieco zaskakiwać. Otóż osoby w średnim wieku (35-60 lat) – statystycznie rzecz biorąc – o wiele chętniej niż osoby młode (13-26 lat) uczestniczą w dużych wydarzeniach kulturalnych: za ulubioną formę obcowania z kulturą uznało je bowiem 43,1% ankietowanych z pierwszej grupy i 25,0% ankietowanych z drugiej. Osoby, które nie ukończyły jeszcze 27 roku życia, najczęściej odpowiadały z kolei, że preferują przyjmować treści kulturalne w pojedynkę – tę opcję z kafeterii wybrało 45,8% z nich. W przypadku mieszkańców Srebrnej Ostoi na pytanie o preferencje dotyczące realizacji potrzeb kulturalnych, przeważały dwie odpowiedzi: „w otoczeniu innych ludzi” oraz „w wąskim gronie znajomych”. Każda z nich cieszyła się popularnością na poziomie 34,8%.

Aktywność kulturalna w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Drugie pytanie odnosiło się już nie do sfery odczuć, lecz do sfery faktów. Respondentów zapytano mianowicie o to, czy – a jeśli tak, to z jaką częstotliwością – w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie poświęcili swój czas na aktywności kulturalne wskazane w kafeterii. Co ważne, w pytaniu podkreślono, że korzystanie z danej aktywności mogło mieć miejsce nie tylko w placówce instytucji kulturalnej (takiej jak biblioteka, kino lub teatr), ale również np. w plenerze czy w zaciszu własnego domu.

Tabela 1. Korzystanie przez ankietowanych z poszczególnych aktywności kulturalnych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie [N=292].

Aktywność kulturalna	Częstotliwość			
	Więcej niż 3 razy	Nie więcej niż 3 razy	Raz	Ani razu
Przeczytanie dla przyjemności książki	59,2%	19,9%	11,0%	9,9%
Obejrzenie filmu	90,8%	6,2%	2,4%	0,6%
Obejrzenie sztuki teatralnej	15,1%	20,5%	22,3%	42,1%
Udział w koncercie	13,7%	21,2%	31,8%	33,2%
Obejrzenie wystawy (np. malarskiej, muzealnej itd.)	6,2%	13,7%	17,5%	62,7%
Udział w spotkaniu autorskim	0,7%	3,1%	11,6%	84,6%
Udział w zajęciach/warsztatach	8,6%	14,0%	17,1%	60,3%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zdecydowanie najbardziej powszechną aktywnością kulturalną okazało się oglądanie filmów – w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, niemal 100,0% ankietowanych zadeklarowało obejrzenie co najmniej jednego filmu; co więcej, ogromna większość z nich zdążyła zobaczyć w tym czasie więcej niż 3 filmowe tytuły.

Inną, bardzo popularną wśród badanych aktywnością kulturalną, było czytanie książek dla przyjemności (tzn. niezwiązane np. z obowiązkami zawodowymi). Mianowicie 90,1% z nich przeczytało w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie co najmniej jedną lekturę; ponadto przeczytanie więcej niż 3 książek zadeklarowało niemal 2/3 ankietowanych.

Ponad połowa respondentów w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie wzięła udział w co najmniej jednym koncercie muzycznym (66,8%) oraz obejrzała co najmniej jedną sztukę teatralną (57,9%). Uwagę zwraca jednak fakt, że obie te aktywności kulturalne – choć stosunkowo powszechne – na ogół były praktykowane z niezbyt dużą częstotliwością: odsetek ankietowanych, którzy uczestniczyli w więcej niż 3 koncertach wyniósł mianowicie jedynie 13,7%; ankietowanych, którzy obejrzelili więcej niż 3 sztuki teatralne – 15,1%.

W omawianym czasie, niedużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Konstątownia cieszyły się natomiast zajęcia/warsztaty, wystawy dzieł sztuki oraz spotkania autorskie. Odsetek osób niekorzystających z wymienionych wyżej aktywności w każdym przypadku przekroczył 60,0%.

Odpowiedzi uzyskane zarówno w grupie wiekowej 13-26 lat, jak i w grupie wiekowej 35-60 lat – co do zasady – pokryły się z odpowiedziami ogółu badanych. Między przedstawicielami wskazanych grup pojawiły się jednak drobne, aczkolwiek warte odnotowania, rozbieżności. Otóż:

- wśród młodych ankietowanych znalazło się proporcjonalnie więcej – niż wśród ankietowanych w średnim wieku – osób, które w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie nie przeczytały ani jednej książki (12,5% w porównaniu do 8,0%);

- 100,0% młodych ankietowanych zobaczyło w omawianym czasie więcej niż 3 tytuły filmowe; w gronie ankietowanych w średnim wieku odsetek ten wyniósł 89,9%;
- niemal 1/5 ankietowanych w średnim wieku przez 12 miesięcy poprzedzających badanie obejrzała więcej niż 3 sztuki teatralne; dla porównania, jedynie 4,2% młodych ankietowanych zadeklarowało uczestniczenie w życiu teatralnym z podobną częstotliwością.

Istotną rzecz zauważano za to jeśli chodzi o ankietowanych z osiedla Srebrna Ostoja. Mianowicie rzadziej – niż ankietowani z innych osiedli Konstaktynowa – odpowiadali oni, że ani razu w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie nie praktykowali danej aktywności kulturalnej w przypadku wszystkich (poza koncertami) możliwości wymienionych w kafeterii [patrz: tab. nr 2].

Tabela 2. Odsetek ankietowanych, którzy ani razu w przeciągu 12 miesięcy nie praktykowali danej aktywności kulturalnej – w podziale na mieszkańców i *nie*-mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja.

Odsetek ankietowanych, którzy w przeciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie ani razu:		
	Ankietowani ze Srebrnej Ostoi	Ankietowani z pozostałych osiedli Konstaktynowa
nie przeczytali dla przyjemności książki	0,0%	10,8%
nie obejrżeli filmu	0,0%	0,7%
nie obejrżeli sztuki teatralnej	39,1%	42,4%
nie wzięli udziału w koncercie	39,1%	32,7%
nie obejrżeli wystawy (np. malarskiej, muzealnej itd.)	56,5%	63,2%
nie wzięli udziału w spotkaniu autorskim	69,6%	85,9%
nie wzięli udziału w zajęciach/warsztatach	52,2%	61,0%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

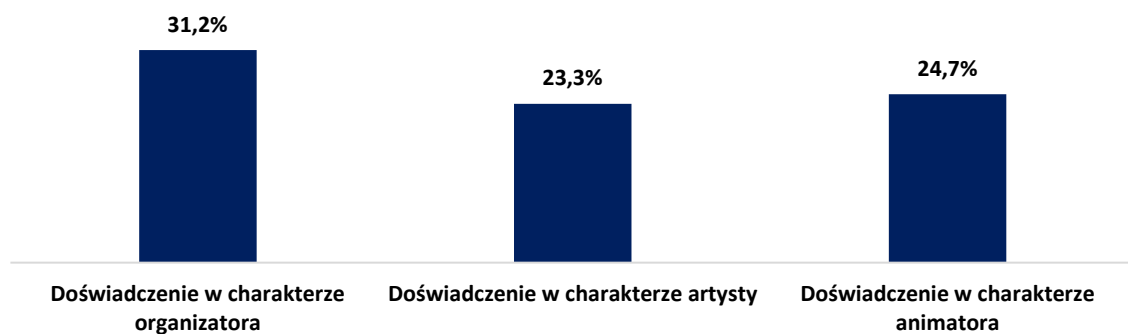

Doświadczenie we współtworzeniu kultury

Uczestnictwo w kulturze to nie tylko korzystanie z różnego rodzaju inicjatyw kulturalnych, ale również ich współtworzenie. Dlatego badanych zapytano, czy posiadają jakieś doświadczenie:

- w organizowaniu wydarzeń kulturalnych i/lub zajęć/warsztatów;
- w występowaniu na scenie;
- w animowaniu spotkań i/lub zajęć/warsztatów.

Wykres 9. Doświadczenie ankietowanych w różnych formach współtworzenia kultury [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zaangażowanie we współtworzenie kultury nie było wśród respondentów zjawiskiem zbyt powszechnym. Najwięcej z nich – tj. 31,2% – zadeklarowało mianowicie, że brało kiedyś udział przy organizacji inicjatyw kulturalnych. Odsetek osób z doświadczeniem scenicznym wyniósł z kolei 23,3%; zaś osób z doświadczeniem animatorskim – 24,7%.

Jeśli chodzi o wyszczególnione grupy wiekowe, to zarówno doświadczenie organizatorskie, sceniczne, jak i animatorskie nieznacznie częściej – od ankietowanych w wieku 35-60 lat – deklarowali ankietowani, którzy nie skończyli jeszcze 27 roku życia.

Korelację odnotowano również między czynnym uczestnictwem w kulturze a miejscem zamieszkania w Konstanczynie: mianowicie w przypadku wszystkich wymienionych form współtworzenia kultury odsetek osób kiedykolwiek w nie zaangażowanych okazał się wyższy wśród mieszkańców niż wśród *nie*-mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja [patrz. tab. nr 3].

Tabela 3. **Odsetek ankieterów, którzy mają doświadczenie we współtworzeniu kultury – w podziale na mieszkańców i nie-mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja.**

Odsetek ankieterów mających jakieś doświadczenie we współtworzeniu kultury jako		
	Ankieterzy ze Srebrnej Ostoi	Ankieterzy z pozostałych osiedli Konstancyna
organizator inicjatyw kulturalnych	34,8%	30,9%
twórca/artysta/wykonawca	26,1%	23,1%
animacja/przewodzący	26,1%	24,5%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

1.4. Działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie

Głównym celem projektu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne – w ramach którego powstała niniejsza diagnoza – jest większe włączenie lokalnej społeczności Konstancyna Łódzkiego w działalność tamtejszego Miejskiego Ośrodka Kultury. W związku z powyższym – jeszcze przed przejściem do kluczowej części ankiety, dotyczącej potrzeb kulturalnych i potencjału aktywizacyjnego Konstancynian – ankieterów zapytano, czy w ogóle korzystają z instytucji, jaką jest konstancynowski MOK, a jeśli tak, to co o niej myślą.

Częstotliwość korzystania z oferty z Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie

Oferta konstancynowskiego MOK-u nie cieszy się zbyt dużym zainteresowaniem wśród badanych. Ponad 2/5 z nich przyznało mianowicie, że w ogóle nie korzysta z inicjatyw, które się na nią składają; kolejne 48,6% respondentów robi to, ale sporadycznie, tzn. rzadziej niż raz w miesiącu.

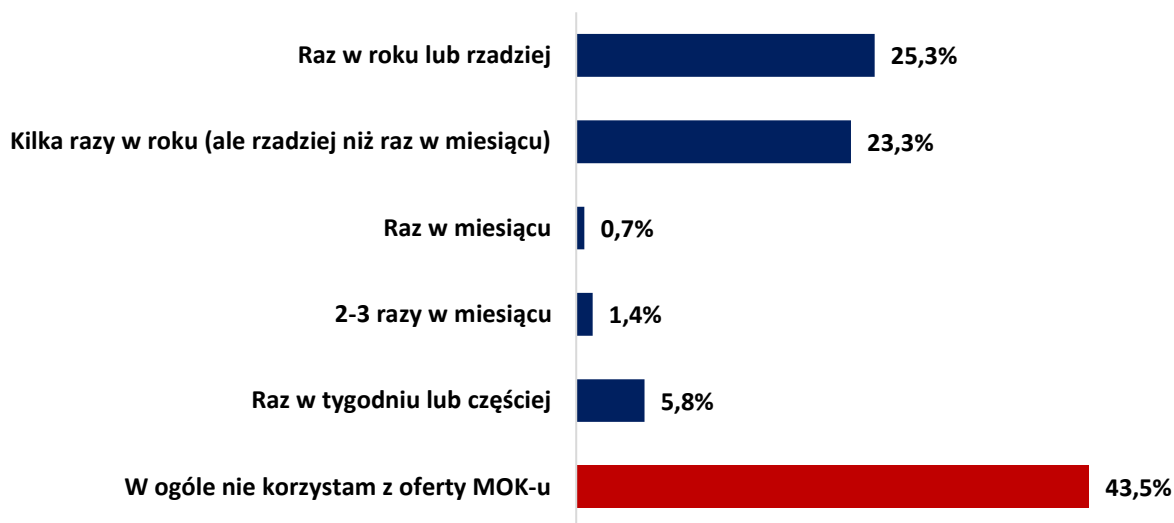
Jedynie 7,9% uczestników badania zadeklarowało natomiast, że bierze udział w wydarzeniach organizowanych przez MOK z dużą częstotliwością, tzn. raz na miesiąc lub częściej.

Szczegółowy rozkład odpowiedzi na pytanie o częstotliwość korzystania z Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 10. Częstotliwość korzystania przez ankietowanych z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zarówno wśród młodych ankietowanych, jak i wśród ankietowanych w wieku średnim – tak, jak w całej próbie badawczej – wyraźnie przeważały osoby w ogóle niekorzystające z MOK-u (41,7% w grupie 13-26 lat; 39,4% w grupie 35-60 lat) oraz osoby korzystające z oferty tej instytucji rzadziej niż raz w miesiącu (54,2% w grupie 13-26 lat; 51,6% w grupie 35-60 lat).

Oferta Miejskiego Ośrodka Kultury zdaje się być wyjątkowo niepopularna na Srebrnej Ostoi: ani jeden respondent, będący mieszkańcem tego osiedla, nie odpowiedział bowiem, że bierze udział w inicjatywach MOK-u raz w miesiącu lub częściej; co więcej, aż 69,9% osób z tej grupy zadeklarowało, że nie robi tego w ogóle.

Przyczyny niekorzystania z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie

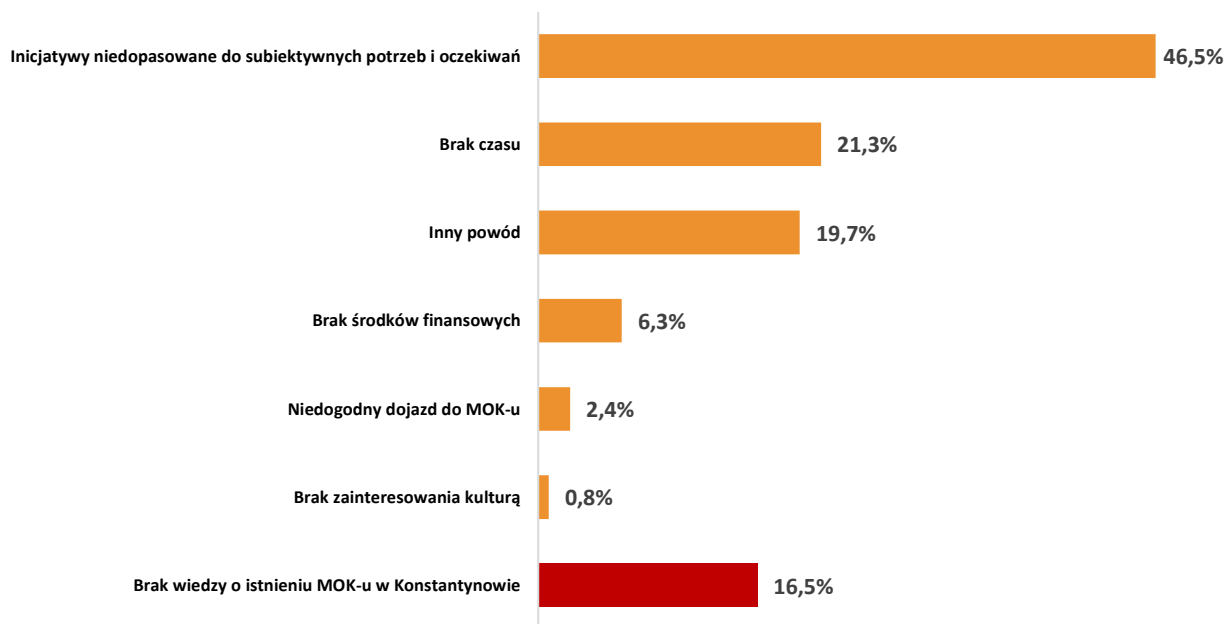
Ankietowanych, którzy odpowiedzieli, że w ogóle nie korzystają z oferty konstancynowskiego MOK-u [N=127], poproszono, aby – spośród opcji dostępnych w kafeterii – wybrali podstawowe powody, takiego stanu rzeczy.

Ankietowani mieli możliwość wskazania maksymalnie dwóch powodów.

Wykres 11. Powody niekorzystania przez ankietowanych z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancytownie [N=127].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Najwięcej badanych – tj. 46,5% – odpowiedziało, że nie korzysta z oferty MOK-u, ponieważ nie jest ona dla nich atrakcyjna tzn. nie jest dopasowana do ich subiektywnych potrzeb i oczekiwań z obszaru kultury. Co więcej, inicjatywy MOK-u za nieinteresujące dla siebie uznało 43,2% ankietowanych, będących w wieku średnim (35-60 lat) i aż 80,0% ankietowanych, którzy nie ukończyli jeszcze 27 roku życia – w obu tych grupach była to najczęściej wybierana opcja z kafeтерии.

Drugim najpopularniejszym powodem niekorzystania z oferty MOK-u, okazał się z kolei brak czasu – ponad 1/5 respondentów zadeklarowała, że z powodu innych zajęć i obowiązków nie jest już w stanie brać udziału w inicjatywach tej instytucji.

Znaczna część ankietowanych – tj. 16,5% – nie korzystała ponadto z Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancytownie, gdyż do momentu realizacji badania... w ogóle nie zdawała sobie sprawy z jego istnienia. Ten brak wiedzy był szczególnie powszechny wśród badanych z osiedla Srebrna Ostoja – przyznało się do niego 43,7% z nich.

Wśród innych powodów niekorzystania z oferty MOK-u ankietowani wymienili m.in:

- fakt, że mieszkają w Konstancynie dopiero od niedawna;
- niesprzyjające dni i godziny, w których poszczególne inicjatywy są organizowane;
- trudność z zapisaniem się na konkretne wydarzenia i warsztaty (brak miejsc);
- słabą promocję.

Czynniki skłaniające do częstszego odwiedzania Miejskiego Ośrodka Kultury

Oddzielne pytanie zadano nie tylko ankietowanym, którzy w ogóle nie korzystają z oferty Miejskiego Ośrodka w Konstancynie, ale również tym, którzy korzystają z niej sporadycznie, tzn. rzadziej niż raz w miesiącu [N=142]. Zapytano ich mianowicie, jakie czynniki – spośród wymienionych w kafeterii – stanowiłyby dla nich największą zachętę do bardziej intensywnego odwiedzania konstancynowskiego MOK-u.

Ankietowali mieli możliwość wskazania maksymalnie dwóch czynników.

Wykres 12. Czynniki mogące skłonić ankietowanych do częstszego korzystania z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynie [N=142].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Ponad połowa (57,0%) badanych zadeklarowała – co nie powinno dziwić – że korzystałaby z Miejskiego Ośrodka Kultury częściej, gdyby oferta tej instytucji w większym stopniu odpowiadała ich indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom z obszaru kultury.

Niemal tylko samo respondentów – 56,3% – zwróciło zaś uwagę na kwestię lepszej promocji organizowanych przez MOK inicjatyw: oznacza to, że mieszkańcy Konstantynowa intensywniej uczestniczyliby w różnego rodzaju wydarzeniach i warsztatach/zajęciach na terenie konstantynowskiego ośrodka kultury, gdyby tylko mieli okazję w porę się o nich dowiedzieć.

Znacznie mniejszą – niż opisane powyżej – zachętą do częstszego odwiedzania MOK-u okazała się natomiast możliwość korzystania z materialnych zasobów tej instytucji (np. z jej pomieszczeń, instrumentów, sprzętu itd.), a także możliwość włączenia się w projekt angażujący innych mieszkańców Konstantynowa: każdą z tych opcji wskazało mianowicie niewiele ponad 10,0% ankietowanych.

Wśród innych czynników badani wymienili m.in. większe zróżnicowanie oferty muzycznej skierowanej do młodych ludzi oraz poszerzenie grup na zajęcia/warsztaty (pojawiają się bowiem – jak wynika z relacji jednego z badanych – problemy z zapisaniem się na tego rodzaju inicjatywy, spowodowane zbyt małą liczbą dostępnych miejsc).

W obu wyszczególnionych grupach wiekowych do korzystania z MOK-u z większą częstotliwością zachęcałaby przede wszystkim bardziej atrakcyjna – z punktu widzenia badanych – oferta: tę odpowiedź wskazało 61,5% ankietowanych w wieku 13-26 lat oraz 54,6% ankietowanych w wieku 35-60 lat.

Najwięcej mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja – tj. 57,1% z nich – wspomniało zaś w omawianym tu kontekście o lepszej promocji inicjatyw MOK-u. Co ciekawe, nikt z tej grupy nie odpowiedział, że zachętą do częstszego odwiedzania konstantynowskiego ośrodka kultury byłaby możliwość zaangażowania się w nim w projekt realizowany z innymi mieszkańcami Konstantynowa Łódzkiego.

Ocena potencjału i możliwości rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie

Ankietowanych, którzy zadeklarowali, że korzystają z Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie Łódzkim – niezależnie od częstotliwości tego korzystania [N=165] – poproszono, by ocenili potencjał oraz możliwości rozwoju tej instytucji pod względem jej:

- oferty kulturalno-edukacyjnej;
- infrastruktury;
- lokalizacji;
- zaangażowania pracowników;
- innowacyjności.

Ocena odbyła się za pomocą 5-stopniowej skali, na której:

- 1 – źle;
- 2 – raczej źle;
- 3 – ani dobrze, ani źle;
- 4 – raczej dobrze;
- 5 – dobrze.

Średnie wyniki uzyskane przez konstancynowski MOK w poszczególnych kategoriach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Ocena potencjału i możliwości rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie [N=165].

Kategoria	Średni wynik
Oferta kulturalno-edukacyjna	3,6
Infrastruktura	3,7
Lokalizacja	4,0
Zaangażowanie pracowników	3,9
Innowacyjność	3,5

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Ankietowani największy potencjał Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie Łódzkim widzą w jego lokalizacji (średnia ocena – 4,0) oraz w zaangażowaniu pracujących tam osób (średnia ocena – 3,9).

Niewiele niżej oceniono potencjał zaplecza infrastrukturalnego, jakim dysponuje konstancynowski MOK (średnia ocena – 3,7), a także potencjał oferty kulturalno-edukacyjnej tej instytucji (średnia ocena – 3,6).

Najniżej – choć ciągle stosunkowo wysoko – badani ocenili natomiast możliwości rozwoju MOK-u pod względem jego innowacyjności (średnia ocena – 3,5).

Średnie oceny ankietowanych z grupy wiekowej 35-60 lat w całości odpowiadały średnim ocenom uzyskanym w pełnej próbie: nie odnotowano między nimi żadnych różnic.

Osoby przed 27 rokiem życia zauważalnie bardziej od ogółu respondentów doceniły ofertę kulturalno-edukacyjną konstancynowskiego MOK-u (średnia ocena w tej grupie – 4,0; w pełnej próbie – 3,6); młodzi ankietowani byli natomiast zdecydowanie bardziej krytyczni wobec lokalizacji tej instytucji (średnia ocena w tej grupie – 3,6; w pełnej próbie – 4,0).

Ponadto na ocenę potencjału i możliwości rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie Łódzkim zdaje się wpływać miejsce zamieszkania na terenie tego miasta: otóż mieszkańcy Srebrnej Ostoi ocenili MOK – w przypadku każdego spośród 5 analizowanych kryteriów – zdecydowanie niżej od mieszkańców pozostałych osiedli.

Sposoby na mocniejsze włączenie się MOK-u w życie lokalnej społeczności

Miejski Ośrodek Kultury w Konstancynowie Łódzkim – jak każda tego typu instytucja – w sposób nierozzerwalny związany jest z lokalną społecznością. Bez niej działalność MOK-u traci właściwie jakikolwiek sens. W końcu pracujący w nim ludzie organizują inicjatywy kulturalne i edukacyjne przede wszystkim z myślą o mieszkańcach swojego miasta; mieszkańcy są z kolei głównymi korzystającymi z tych inicjatyw.

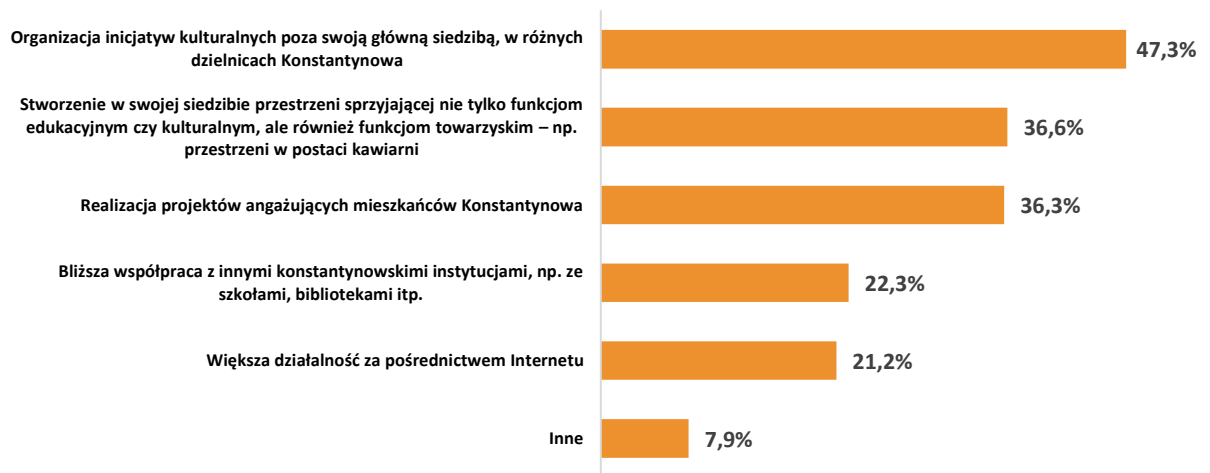

Niemniej, założeniem programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne jest odkrywanie lokalnych talentów i wzmacnianie potencjału społecznego. Wydaje się zatem, że konstantynowski MOK – by sprostać tym celom – powinien szukać nowych, wykraczających poza standardową działalność, sposobów na zaangażowanie się w życie społeczności Konstantynowa.

W związku z powyższym, ankietowanym – tym razem wszystkim, tzn. zarówno użytkownikom, jak i *nie*-użytkownikom konstantynowskiego MOK-u [N=292] – przedstawiono w ankiecie listę pomysłów na to, jak wspomniane „zaangażowanie w życie lokalnej społeczności” mogłoby wyglądać w praktyce, a także poproszono, by wskazali maksymalnie dwa, które – ich zdaniem – byłyby najbardziej skuteczne.

Wykres 13. Sposoby na większe włączenie się MOK-u w życie lokalnej społeczności [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zdecydowanie największa grupa ankietowanych – blisko połowa z nich – odpowiedziała, że mocniejszemu włączeniu się MOK-u w życie lokalnej społeczności pomogłoby organizowanie części inicjatyw kulturalnych poza główną siedzibą tej instytucji, tzn. w różnych dzielnicach Konstantynowa Łódzkiego.

Zainteresowanie wzbudziły także dwa pomysły zaproponowane w kafeterii, tj.: 1) wygospodarowanie w siedzibie MOK-u przestrzeni służącej celom towarzyskim, a nie *stricte* kulturalnym czy edukacyjnym (np. w formie kawiarni) oraz 2) realizacja projektów angażujących mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego – każdy z nich wskazało ok. 37,0% badanych.

Znacznie mniejszy – niż w przypadku opisanych wyżej pomysłów – odsetek respondentów uznał z kolei, że mocniejszej integracji MOK-u ze społecznością Konstantynowa Łódzkiego służyłoby nawiązanie bliższej współpracy z innymi konstantynowskimi instytucjami, w tym np. z lokalnymi szkołami, z biblioteką miejską itd. (22,3%) oraz prowadzenie swej działalności także za pośrednictwem Internetu (21,2%).

Wśród innych odpowiedzi pojawiły się przede wszystkim rekomendacje dotyczące samego repertuaru Miejskiego Ośrodka Kultury (którym poświęcona będzie następna część tego rozdziału), a nie innowacyjnych sposobów na zbliżenie się tej instytucji do mieszkańców Konstantynowa. Niemniej warto odnotować tutaj dwa pomysły: pierwszy o nieodpłatnym udostępnianiu pomieszczeń w siedzibie MOK-u osobom, które chcą rozwijać swoje pasje (np. tancerzom-amatorom); drugi - o bardziej intensywnym niż obecnie korzystaniu z usług lokalnych artystów.

Zarówno wśród ankietowanych będących przed ukończeniem 27 roku życia, jak i wśród ankietowanych w wieku średnim - 35-60 lat, najwięcej osób wybrało odpowiedź proponującą organizację przez MOK swoich inicjatyw w różnych dzielnicach Konstantynowa (54,2% w pierwszej grupie; 43,1% w drugiej).

Powyższa propozycja, *ex aequo* z propozycją realizacji projektów angażujących mieszkańców Konstantynowa, okazały się najpopularniejsze wśród respondentów z osiedla Srebrna Ostoja – na każdą wskazało 43,5% z nich.

1.5. Potrzeby kulturalne mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego i możliwości ich realizowania

Fundamentalną kwestią, od której zależy popularność każdej placówki kulturalnej – niezależnie od jej rodzaju i miejsca, w którym się znajduje – jest proponowana przez nią oferta. Tę intuicyjną prawdę w przypadku Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie potwierdzają statystyki przedstawione w dotychczasowej części analizy: otóż wynika z nich, że podstawowym powodem nieodwiedzenia lub rzadkiego odwiedzania konstantynowskiego MOK-u jest brak w repertuarze tej instytucji wydarzeń czy zajęć/warsztatów, które rzeczywiście byłyby dla badanych interesujące.

Dlatego w kolejnej części ankiety zadano pytania, które miały za zadanie rozpoznać faktyczne potrzeby i oczekiwania ankietowanych z dziedziny kultury, a także sprawdzić, jakie inicjatywy kulturalno-edukacyjne przyciągnęłyby ich uwagę.

Zainteresowania kulturalne mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego

Pierwsze pytanie z niniejszej sekcji miało bardzo ogólny charakter: respondentów poproszono mianowicie, by spośród propozycji zawartych w kafeterii wskazali – maksymalnie trzy – obszary bardzo szeroko rozumianej kultury, którymi szczególnie się interesują (tzn. takie, które są dla nich pasją lub hobby).

Szczegółowy rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zainteresowania kulturalne ankietowanych [N=292].

Obszary kultury	Odsetek wskazań
Film	49,7%
Muzyka	33,9%
Sztuka kulinarna	27,1%
Teatr	18,8%
Sport	18,8%
Gry planszowe i/lub karciane	17,8%
Literatura i/lub poezja	17,5%
Rękodzieło	17,5%
Taniec	15,8%
Fotografia	13,0%
Przyroda	12,7%
Sztuki plastyczne	9,2%
Florystyka	8,6%
Historia	7,5%
Seriale	5,8%
Inne	5,1%
Gry komputerowe	4,8%
Folklor	2,4%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zdecydowanie najczęściej ankietowanych interesuje się filmem – na ten obszar kultury wskazała mianowicie niemal połowa z nich. Powyższy fakt – w kontekście odpowiedzi na inne pytania – nie powinien specjalnie zaskakiwać: warto tu bowiem przypomnieć, że ponad 90,0% respondentów zadeklarowało obejrzenie więcej niż 3 filmowych tytułów w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. Drugim najczęściej wybieranym obszarem kultury okazała się muzyka, którą jako swoją pasję lub hobby postrzega 33,9% badanych. Ponad 1/4 (27,1%) uczestników badania odpowiedziała z kolei, że pasjonuje ich sztuka kulinarna (a więc wszystko, co wiąże się z przygotowaniem potraw) – była to trzecia najpopularniejsza odpowiedź. Kulturalne zainteresowania ankietowanych okazały się ponadto mocno zróżnicowane: poza 3 – opisanymi powyżej – wyraźnie najchętniej wybieranymi obszarami kultury, jeszcze 8 osiągnęło bowiem ponad 10-procentowy odsetek wskazań. Były to kolejno: teatr (18,8%), sport (18,8%), gry planszowe i/lub karciane (17,8%), literatura i/lub poezja (17,5%), rękodzieło (17,5%), taniec (15,8%), fotografia (13,0%) oraz przyroda (12,7%). Najrzadziej ankietowani deklarowali natomiast zainteresowanie folklorem (2,4%) oraz grami komputerowymi (4,8%). Niewielki odsetek badanych (5,1%) zdecydował się przy omawianym pytaniu na wybranie odpowiedzi „inne” – wymieli oni takie obszary kultury, jak m.in. motoryzacja, nauka, rozwój osobisty i podróże.

Najczęściej wskazywanym przez młodych ankietowanych (13-26 lat) obszarem kultury okazała się sztuka kulinarna: wskazało na nią aż 41,7% z nich. Dwa kolejne obszary cieszące się w tej grupie największą popularnością to muzyka oraz film (oba ze wskazaniem na poziomie 29,2%). Warto jeszcze dodać, że osoby przed 27 rokiem życia zauważalnie częściej – od ogółu badanych – deklarowały zainteresowanie fotografią (25,0%), sportem (25,0%) oraz grami komputerowymi (12,5); zauważalnie rzadziej natomiast zainteresowanie teatrem (8,3%) oraz rękodziełem (8,3%). Osoby w średnim wieku (35-60 lat) – tak jak ogół ankietowanych – interesują się przede wszystkim filmem (49,5%) oraz muzyką (33,5%). Jednakże trzecim najpopularniejszym obszarem kultury nie jest w tej grupie sztuka kulinarna (21,8%) lecz teatr (22,9%). Ankietowani z osiedla Srebrna Ostoja jako swoją pasję lub hobby najliczniej wskazywali kolejno na film (43,5%), muzykę (34,8%), gry planszowe i/lub karciane (17,4%) oraz na historię (17,4%).

Rodzaje inicjatyw kulturalnych, w których mieszkańcy Konstanczyna chcieliby wziąć udział na terenie miasta

Co istotne, same zainteresowania z obszaru kultury nie muszą z konieczności pokrywać się z bieżącymi potrzebami i oczekiwaniami kulturalnymi mieszkańców danego miejsca. Może się bowiem zdarzyć, że nie mają oni trudności z realizacją swoich pasji czy hobby, ale jednocześnie chcieliby spróbować jakichś nowych, bliżej nieznanych sobie jeszcze aktywności, które z różnych powodów wydają im się atrakcyjne.

Z związku z powyższym, ankietowanym zadano dwa pytania o rodzaje inicjatyw kulturalnych, na które szczególnie chętnie by się wybrali w Konstanczynie Łódzkim. Pierwsze z nich dotyczyło warsztatów i zajęć – ankietą umożliwiała wybór maksymalnie 3 opcji dostępnych w kafeterii. Szczegółowy rozkład uzyskanych odpowiedzi zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 6. Rodzaj warsztatów/zajęć, na których organizacji na terenie Konstanczyna Łódzkiego szczególnie zależy ankietowanym [N=292].

Rodzaje warsztatów/zajęć	Odsetek wskazań
Z rękodzieła	30,8%
Filmowe	30,1%
Kulinarne	30,1%
Muzyczne	24,3%
Sportowe	19,5%
Fotograficzne	19,2%
Taneczne	19,2%
Florystyczne	18,8%
Teatralne	14,0%
Z majsterkowania	13,4%
Plastyczne	12,7%
Historyczne	9,9%
Literackie	7,2%
Folklorystyczne/ludowe	5,1%
Inne	4,1%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Choć rękodzielnictwo jako dziedzinę swojego zainteresowania kulturalnego wskazał stosunkowo wysoki odsetek respondentów (17,5%), to nie była to odpowiedź należąca do najpowszechniejszych. Mimo to właśnie na warsztaty/zajęcia z rękodzieła wybrałyby się największa część biorących w badaniu mieszkańców Konstaktynowa – tj. 30,8% z nich.

W większości pozostałych przypadków można już natomiast dostrzec dość wyraźną korelację między zainteresowaniami a faktycznymi potrzebami z obszaru kultury. Otóż 3 rodzaje warsztatów/zajęć, na które zdecydowanie najczęściej – po rękodziele – zgłaszano zapotrzebowanie, bezpośrednio odnosi się do 3 najpopularniejszych obszarów kultury: mowa tu zatem o warsztatach filmowych (30,1%), kulinarnych (30,1%) oraz muzycznych (24,3%).

Najmniejszej liczbie respondentów (tj. 5,1% z nich) zależy natomiast na organizacji warsztatów/zajęć o charakterze folklorystycznym/ludowym – folklor, należy przypomnieć, był najrzadziej wybieraną dziedziną zainteresowania kulturalnego (2,4% wskazań).

Od odnotowanej zależności wskazać można dwa wyjątki: 1) warsztaty/zajęcia florystyczne okazały się mianowicie wyraźnie popularniejsze niż sama florystyka (18,8% w porównaniu do 8,6%); 2) warsztaty literackie wybierano o wiele mniej chętnie niż samą literaturę (7,2% w porównaniu do 17,5%).

Ankietowani, którzy chcieliby skorzystać z warsztatów/zajęć niewymienionych w ankiecie (4,1%), wspomnieli m.in. warsztaty/zajęcia z modelarstwa, z ekologii i ochrony przyrody oraz z psychologii.

Młodym ankietowanym (13-26 lat) zdecydowanie najbardziej brakuje w Konstaktynowie warsztatów/zajęć o charakterze kulinarnym oraz o charakterze filmowym – w obu przypadkach wskazało na nie 37,5% z nich. Niewielu mniej – tj. 29,2% - wyraziło z kolei chęć wzięcia udziału w warsztatach/zajęciach z rękodzieła: była to trzecia najpopularniejsza odpowiedź w tym gronie. Osoby w wieku średnim (35-50 lat) – tak jak ogół respondentów – statystycznie rzecz biorąc, najchętniej wybrałyby się na warsztaty z rękodzieła – takiej odpowiedzi udzieliło mianowicie 30,9% z nich. Dużą – tzn. ponad 25-procentową – popularnością cieszyły się w tej grupie również warsztaty/zajęcia filmowe (28,2%), kulinarne (26,6%) oraz

muzyczne (26,6%). Największy odsetek mieszkańców Srebrnej Ostoi dostrzegł w Konstantynowie Łódzkim deficyt warsztatów filmowych (34,8%), z rękodzieła (30,4%) oraz z fotografii (26,1%).

Po pytaniu o warsztaty i zajęcia, ankietowanych zapytano o wydarzenia kulturalne, na których organizacji w Konstantynowie szczególnie im zależy. Ponownie mogli wybrać 3 opcje spośród wszystkich dostępnych w kafeterii. To, jak rozłożyły się odpowiedzi przedstawiono w tabeli.

Tabela 7. Rodzaj wydarzeń kulturalnych, na których organizacji na terenie Konstantynowa Łódzkiego szczególnie zależy ankietowanym [N=292].

Rodzaje wydarzeń kulturalnych	Odsetek wskazań
Koncerty muzyczne	47,9%
Imprezy plenerowe	41,1%
Festiwale kulinarne	31,8%
Gry terenowe i miejskie	27,1%
Projekcje filmowe	25,7%
Imprezy sportowe	18,2%
Spotkania z tzw. ciekawym człowiekiem	17,5%
Imprezy wielopokoleniowe i integracyjne	17,1%
Przedstawienia teatralne, w tym amatorskie	16,4%
Spacery miejskie/i lub przyrodnicze	12,3%
Wystawy artystów, w tym artystów lokalnych	10,3%
Przedstawienia taneczne, w tym amatorskie	5,8%
Spotkania literackie i/lub wieczorki poetyckie	4,1%
Inne	3,8%

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Wyraźnie największym zainteresowaniem w Konstantynowie cieszą się koncerty muzyczne oraz imprezy plenerowe, takie jak np. pikniki, kiermasze czy targi – ponad 40,0% ankietowanych wyraziło mianowicie chęć wzięcia udziału w tego typu wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie miasta. Trzecim najpopularniejszym rodzajem wydarzeń kulturalnych okazały się z kolei festiwale

kulinarne – tę odpowiedź z kafeterii wybrało 31,8% respondentów. To pokazuje, że wysokie zainteresowanie Konstantynowian Łódzkim sztuką kulinarną (zadeklarowało je 27,1% z nich) nie ogranicza się jedynie do gotowania, ale obejmuje również degustowanie oraz poznawanie nowych smaków.

Ponad 25-procentowy odsetek wskazań uzyskały jeszcze dwa typy wydarzeń, a mianowicie: 1) gry terenowe (27,1%) oraz 2) projekcje filmowe (25,5%). Wynik projekcji filmowych może wydawać się nieco niski, biorąc pod uwagę fakt, że kino – według deklaracji – stanowi hobby dla ponad połowy ankietowanych. Należy jednak pamiętać, iż jest to dziedzina sztuki stosunkowo łatwo dostępna, tzn. filmy można oglądać w domu, za pośrednictwem telewizji i – przede wszystkim – za pośrednictwem Internetu. Najmniej respondentów wybrałoby się natomiast w Konstantynowie Łódzkim na przedstawienia taneczne (w tym również amatorskie) oraz na spotkania literackie i/lub wieczorki poetyckie – były to jedyne możliwości z kafeterii, które zaznaczyło mniej niż 10,0% badanych.

Wśród „innych” wydarzeń kulturalnych ankietowani wymienili m.in. „wspólne fotografowanie” oraz „konkursy” – w drugim przypadku nie doprecyzowano jednak, na czym dokładnie miałyby one polegać.

Co ciekawe, sprawa popytu na wydarzenia kulturalne w Konstantynowie w dużej mierze pogodziła respondentów z grup wyszczególnionych na potrzeby badania: otóż zarówno w grupie wiekowej 13-26 lat, w grupie wiekowej 35-60 lat, jak i w grupie mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja – tak jak w pełnej próbie – dominowały osoby, które wyraziły zapotrzebowanie na koncerty muzyczne, imprezy plenerowe oraz festiwale kulinarne. W każdej z tych grup najmniejszą popularnością cieszyły się ponadto spotkania literackie i/lub wieczorki poetyckie (wśród respondentów ze Srebrnej Ostoi nikt nie wybrał tej odpowiedzi).

Nie znaczy to jednak, że między uczestnikami badania nie odnotowano w przypadku omawianej tutaj kwestii żadnych znaczących różnic.

Młodzi ankietowani (13-26 lat) o wiele rzadziej niż ankietowani w wieku średnim (35-60 lat) odpowiadali, że w sposób szczególny zależy im na organizacji w Konstantynowie Łódzkim imprez wielopokoleniowych i integracyjnych (4,2% w porównaniu do 19,1%) oraz przedstawień teatralnych (4,2% w porównaniu do 18,1%).

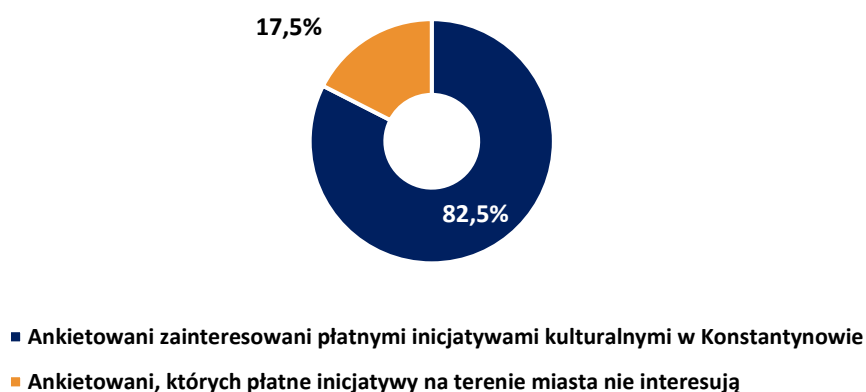
Mieszkańcy Srebrnej Ostoi – statystycznie rzecz biorąc – o wiele bardziej niż mieszkańcy innych osiedli Konstąntynowa, chcieliby z kolei uczestniczyć w tym mieście w imprezach sportowych (30,4% w porównaniu do 17,1%).

(Nie)odpłatność inicjatyw kulturalnych w Konstąntynowie Łódzkim

Naprawdę atrakcyjna oferta kulturalno-edukacyjna nie tylko stanowi odzwierciedlenie faktycznych potrzeb kulturalnych swoich potencjalnych odbiorców, ale jest również dostosowana do ich życiowych możliwości, w tym przede wszystkim możliwości finansowych.

Ze względu na powyższy fakt, ankietowanych zapytano, czy byliby skłonni wziąć udział w interesującej z ich perspektywy inicjatywie kulturalnej na terenie Konstąntynowa Łódzkiego, jeśli wiązałoby się to z jakąś opłatą. A jeśli tak, to ile taka opłata maksymalnie mogłaby wynosić zanim stałaby się powodem do rezygnacji z uczestnictwa.

Wykres 14. Zainteresowanie ankietowanych odpłatnymi inicjatywami kulturalnymi w Konstąntynowie [N=292].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Jak widać na powyższym wykresie, zdecydowana większość badanych – ponad 4/5 z nich – zadeklarowała, że nie widzi problemu w odpłatności inicjatyw kulturalnych, organizowanych na terenie Konstąntynowa. Innymi słowy, sama konieczność zapłacenia za wstęp na jakieś wydarzenie czy warsztaty/zajęcia na ogół nie prowadzi respondentów do natychmiastowego podjęcia decyzji o *nie*-uczestnictwie.

Jeśli chodzi o wyszczególnione grupy wiekowe, to ankietowani w średnim wieku (35-60 lat) okazali się zauważalnie bardziej chętni do udziału w płatnych inicjatywach kulturalnych niż ankietowani, którzy nie skończyli jeszcze 27 roku życia: odsetek osób gotowych do opłacenia wstępu wyniósł mianowicie 85,6% w pierwszej grupie i 66,7% w drugiej. Ten rozkład odpowiedzi raczej nie powinien zaskakiwać – w grupie wiekowej 13-26 lat większość respondentów nie dysponuje jeszcze własnym budżetem lub budżet ten jest stosunkowo niewielki. To z kolei bez wątplenia przekłada się na możliwości realizowania swoich potrzeb z zakresu kultury.

Zainteresowanie odpłatnymi inicjatywami kulturalnymi, organizowanymi w Konstantynowie Łódzkim, wyraziło ponadto aż 95,7% badanych ze Srebrnej Ostoi. Dla porównania, odsetek ten wśród mieszkańców pozostałych osiedli – choć także bardzo wysoki – wyniósł wyraźnie mniej, tzn. 81,4%.

Uczestników badania, którzy odpowiedzieli, że są zainteresowani uczestnictwem w płatnych inicjatywach kulturalnych na terenie Konstantynowa Łódzkiego [N=241] dopytano, ile maksymalnie byliby gotowi zapłacić za:

- bilet na jakieś wydarzenie;
- pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć lub warsztatów.

Średnie kwoty – obliczone na podstawie zarówno odpowiedzi ogółu respondentów, jak i respondentów z wyszczególnionych grup – przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 8. Średni koszt, jaki ankietowani są gotowi ponieść za bilet na jakieś wydarzenie kulturalne lub pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć lub warsztatów kulturalnych organizowanych w Konstantynowie [N=241].

Średni koszt, jaki ankietowani mogą ponieść na:	bilet na jakieś wydarzenie kulturalne	Pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć lub warsztatów kulturalnych
Ankietowani		
Ogół	45,7 zł	36,1 zł
13-26 lat	39,7 zł	30,8 zł
35-60 lat	47,4 zł	36,3 zł
Mieszkańcy Srebrnej Ostoi	52,5 zł	44,3 zł

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Za wstęp na wydarzenie kulturalne organizowane na terenie Konstaktynowa przeciętny ankietowany jest skłonny zapłacić maksymalnie 45,7 zł. Niemniej trzeba tu podkreślić, że rozpiętość podawanych kwot okazała się bardzo szeroka: wahała się mianowicie od 5 do aż 250 zł. Najczęściej – jako akceptowalną cenę biletu – respondenci wskazywali 50 zł.

Jeśli chodzi zaś o analitycznie wyszczególnione grupy, to największym średnim budżetem na udział w pojedynczym wydarzeniu kulturalnym w Konstaktynowie Łódzkim dysponowali mieszkańcy osiedla Srebrna Ostoja – wyniósł on 52,5 zł; najmniejszym natomiast osoby, które nie ukończyły jeszcze 27 roku życia – 39,7 zł. Przeciętny respondent w średnim wieku (35-60 lat) jest z kolei gotowy wydać za bilet na wydarzenie kulturalne nie więcej niż 47,4 zł.

Za pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć bądź warsztatów kulturalnych ankietowani okazali się skłonni zapłacić o blisko 10 zł mniej niż za bilet na wydarzenie kulturalne, tzn. średnio 36,1 zł. Ponownie jednak deklarowano kwoty o bardzo dużym zróżnicowaniu: mianowicie od 5 do nawet 200 zł. Ponownie również to 50 zł było kwotą podaną przez największą liczbę badanych.

Najwięcej za pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć bądź warsztatów gotowi są wydać mieszkańcy Srebrnej Ostoi – średnio 44,3 zł; najmniej natomiast ankietowani z grupy 13-26 lat – średnio 30,8 zł. Przeciętny ankietowany z grupy 35-60 lat mógł zaś przeznaczyć na ten cel 36,3 zł.

Rekomendacje ankietowanych dotyczące osób/instytucji zajmujących się w Konstaktynowie kulturą oraz ciekawych miejsc znajdujących się na terenie miasta

Na atrakcyjność oferty danej placówki kulturalnej – poza jej dopasowaniem do potrzeb i możliwości potencjalnych odbiorców – wpływają jeszcze co najmniej dwie kwestie, a mianowicie to 1) co lub kto organizuje i prowadzi wchodzące w jej skład inicjatywy oraz 2) to, gdzie te inicjatywy się odbywają (tu warto przypomnieć, że blisko połowa ankietowanych odpowiedziała, że Miejski Ośrodek Kultury w Konstaktynowie – by mocniej włączyć się w życie lokalnej społeczności – powinien aktywnie działać również poza swoją siedzibą).

Mając powyższe rozstrzygnięcia na uwadze, wszystkich ankietowanych [N=292] poproszono – w formie pytania otwartego – by wymienili znane im:

- instytucje i osoby – inne niż MOK – które są związane z Konstantynowem i na co dzień zajmują się kulturą;
- miejsca na terenie Konstantynowa – inne niż siedziba MOK-u, w których ze względu na ich znaczenie (historyczne, architektoniczne czy sentymentalne itd.), mogłyby odbywać się różnego rodzaju warsztaty, zajęcia oraz wydarzenia kulturalne.

Wśród wymienionych instytucji oraz osób znalazły się m.in.:

- Active Movement – szkoła tańca;
- Adam Marszałkowski – perkusista;
- Anna Werecka – śpiewaczka operowa i nauczycielka śpiewu;
- Bergamutka – firma organizująca koncerty dla dzieci oraz zajęcia umuzykalniające;
- Centrum Sportu i Rekreacji;
- Dynamic Beat – szkoła tańca;
- Ewelina Kisiel – wokalistka;
- GRUPA TARTAK – kolektyw kulturalny;
- Konstantynowskie Stowarzyszenie Śpiewaczo-Muzyczne im. Fryderyka Chopina;
- Miejska Biblioteka Publiczna;
- Paulina Gruszecka – wokalistka;
- Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne „CANTORES”
- Wiesława Cieślik – artystka plastyk.

Jeśli chodzi zaś o miejsca z kulturotwórczym potencjałem, to respondenci wspominali m.in. o:

- budynkach fabrycznych dawnej „Konstilany”;
- kościele Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny;
- ośrodka nad stawem;

- placu im. Tadeusza Kościuszki;
- placówce Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- placu Wolności i parku w jego granicach;
- rynku miejskim;
- stadionie i hali Klubu Sportowego „Włókniarz”.

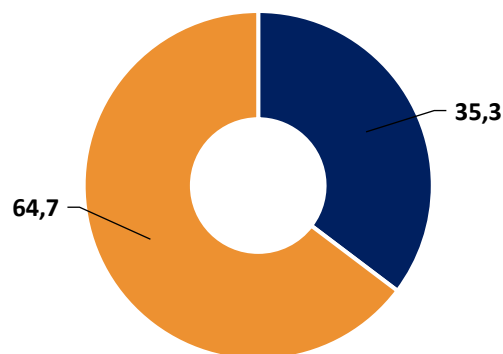
1.6. Potencjał aktywizacyjny mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego

Włączenie lokalnej społeczności w działalność Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie Łódzkim – będące głównym celem projektu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne – nie ogranicza się jednak tylko do nakłonienia mieszkańców miasta do częstszego korzystania z oferty kulturalnej tej instytucji. Drugim – i równie istotnym – aspektem wspomnianego zadania jest zachęcenie Konstantynowian, by aktywnie, z pomocą pracowników MOK-u, ofertę tę współtworzyli. W związku z powyższym, ankietowanym – w ostatniej części ankiety – zadano pytania, które miały zmierzyć ich potencjał aktywizacyjny.

Zainteresowanie mieszkańców Konstantynowa współdziałaniem z MOKiem

W pierwszym pytaniu badanych zapytano, czy – gdyby mieli taką możliwość – chcieliby działać przy realizacji inicjatyw kulturalnych wchodzących w skład oferty konstantynowskiego ośrodka kultury.

Wykres 15. Zainteresowanie ankietowanych współdziałaniem z MOKiem przy realizacji inicjatyw kulturalnych tej instytucji [N=292].

■ Ankietowani, którzy wyrazili zainteresowanie   ■ Ankietowani, którzy nie wyrazili zainteresowania

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Jak pokazuje powyższy wykres, chęć pomagania w realizacji inicjatyw kulturalnych MOK-u nie była zbyt powszechna – zadeklarowała ją jedynie mniejszość respondentów, tj. 35,3% z nich.

Entuzjazm do współtworzenia oferty kulturalnej MOK-u okazał się znacznie wyższy w gronie młodych ankietowanych (13-26 lat) niż w gronie ankietowanych w średnim wieku (35-60 lat) – w pierwszej z tych grup wyraziło go mianowicie 58,3% badanych osób; w drugiej już tylko 33,5%.

Gotowość do zaangażowania się w działalność na rzecz MOK-u była ponadto istotnie większa na Srebrnej Ostoi niż w reszcie Konstątnowa Łódzkiego – 47,8% mieszkańców tego osiedla odpowiedziało, że chciałoby włączyć się w proces tworzenia i realizowania mokowskich inicjatyw; dla porównania wśród *nie*-mieszkańców Srebrnej Ostoi odsetek ten wyniósł 34,2%.

Ankietowani, którzy wyrazili zainteresowanie współdziałaniem z konstątnowskim MOKiem [N=103], byliby skłonni zaangażować się w inicjatywy tej instytucji dotyczące takich dziedzin kultury, jak przede wszystkim:

- muzyka;
- rękodzieło;
- sport;
- teatr;
- literatura oraz
- film.

Co więcej, największa grupa respondentów, deklarujących chęci do współpracy z MOKiem – analizując, jak ta współpraca mogłaby wyglądać w praktyce – widziałyby się w roli organizatora inicjatyw kulturalnych: takiej odpowiedzi udzieliło aż 42,7% z nich.

Niewielu mniej – 38,8% - zadeklarowało z kolei, że chętnie prowadziłoby w MOK-u różnego rodzaju spotkania i/lub animowało odbywające się tam zajęcia/warsztaty.

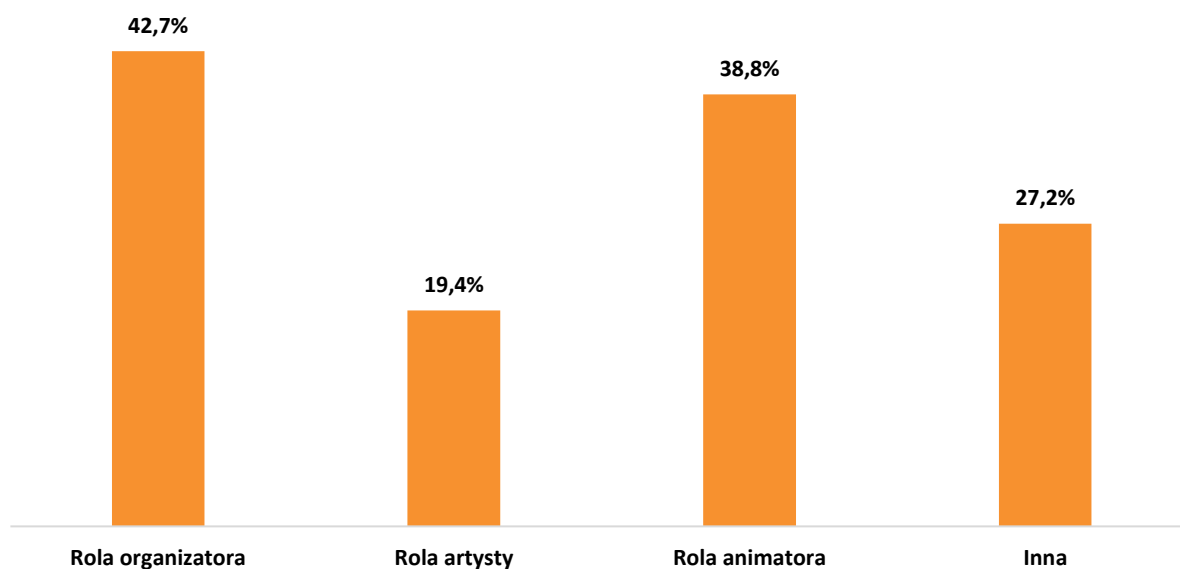

Znacznie rzadziej ankietowani wyrażali natomiast gotowość do występowania na scenie – mianowicie jako artysta/wykonawca chciałoby w MOK-u działać 19,4% z nich.

Ponad 1/4 (27,2%) badanych widzi się natomiast w innej roli niż te wymienione w ankiecie, tzn. innej niż organizator, animator i/lub artysta: w zdecydowanej większości odpowiedzieli oni, że chcieliby po prostu pomagać MOK-owi w tworzeniu i realizacji jego inicjatyw kulturalnych, nie precyzując jednocześnie na czym ta pomoc miałyby polegać; pojawiły się również pojedyncze osoby, które byłyby skłonne współpracować z ośrodkiem kultury jako:

- obsługa techniczna;
- wolontariusz;
- *researcher* (tzn. ktoś, kto – jak ujął to respondent - „przygotowuje niezbędne materiały i treści”);
- wsparcie kreatywne („chętnie spotkałabym się z innymi osobami, które zajmują się rękodziełem, aby podzielić się swoimi pomysłami”).

Wykres 16. Preferowany przez ankietowanych charakter potencjalnego współdziałania z konstantynowskim MOKiem [N=103].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Młodzi ankietowani (13-26 lat) – statystycznie rzecz biorąc – okazali się zauważalnie mniej chętni niż ankietowani w wieku średnim (35-60 lat) do wspierania Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie w organizacji jego

inicjatyw (28,5% wskazań w porównaniu do 41,3%). W pierwszej wspomnianej grupie wiekowej odnotowano za to o wiele większy niż w drugiej zapal do animowania/prowadzenia odbywających się w MOK-u spotkań oraz zajęć/warsztatów (64,3% w porównaniu do 33,3%).

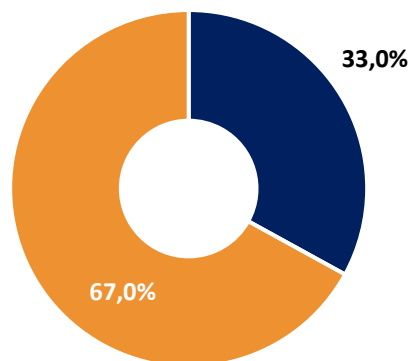
Mieszkańcy osiedla Srebrna Ostoja zadeklarowali z kolei większą otwartość od mieszkańców innych osiedli Konstytynowa Łódzkiego na każdą z wymienionych w ankiecie form potencjalnej współpracy z MOKiem, a więc zarówno na współpracę w charakterze organizatora (54,6% wskazań w porównaniu do 41,3%), animatora (54,6 w porównaniu do 37,0%), jak i artysty (27,3% w porównaniu do 18,5%).

Autorskie pomysły mieszkańców Konstytynowa Łódzkiego na inicjatywy kulturalne

Ankietowanych, skłonnych do zaangażowania się w działalność na rzecz MOK-u [N=103], dopytano jeszcze, czy sami mają pomysł na jakąś inicjatywę kulturalną, którą chcieliby zrealizować wspólnie z rzeczoną instytucją.

Rozkład uzyskanych w tej grupie odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 17. Zainteresowanie ankietowanych realizacją w konstytynowskim MOK-u swojej autorskiej inicjatywy kulturalnej [N=103].

- Ankietowani, którzy chcieliby zrealizować w MOK-u swoją autorską inicjatywę kulturalną
- Ankietowani, którzy nie mają takiej potrzeby

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Spośród badanych, którzy byliby gotowi włączyć się w pracę nad inicjatywami z obecnej oferty konstytynowskiego MOK-u, tylko niespełna 1/3 chciałaby

zrealizować w tej instytucji jakiś swój autorski projekt z dziedziny kultury. Realizacją własnej inicjatywy kulturalnej w Miejskim Ośrodku Kultury w Konstantynowie nie był zainteresowany żaden ankietowany, będący przed ukończeniem 27 roku życia. W grupie wiekowej 35-60 lat taką możliwość pozytywnie rozpatrzyłoby natomiast 38,1% osób. Wizja przeprowadzenia w MOK-u swojego autorskiego projektu została ponadto entuzjastycznie przyjęta przez 45,5% respondentów ze Srebrnej Ostoi; dla porównania odsetek ten wśród *nie*-mieszkańców tego osiedla wyniósł 31,5%.

Wśród pomysłów ankietowanych na autorskie inicjatywy kulturalne, które mogliby zrealizować wraz z konstantynowskim MOKiem, znalazły się m.in.:

- cykliczne koncerty, na których – poza gwiazdami – prezentowałyby się dopiero początkujące zespoły;
- czytania performatywne – zarówno dla dzieci, jak i dorosłych;
- festiwal muzyczny;
- kino plenerowe;
- koło teatralne;
- projekt dotyczący historii Konstantynowa Łódzkiego, polegający na zbieraniu opowieści mieszkańców w każdym wieku na temat ich miasta;
- spektakl teatralny z udziałem mieszkańców miasta;
- treningi biegowe;
- turniej sportowy dla dzieci;
- warsztaty DJ-skie;
- warsztaty dotyczące historii mody;
- warsztaty psychologiczne;
- warsztaty z tkactwa;
- wystawa kotów należących do Konstantynowian;
- zajęcia genealogiczne, dotyczące poszukiwania przodków;
- zajęcia malarskie.

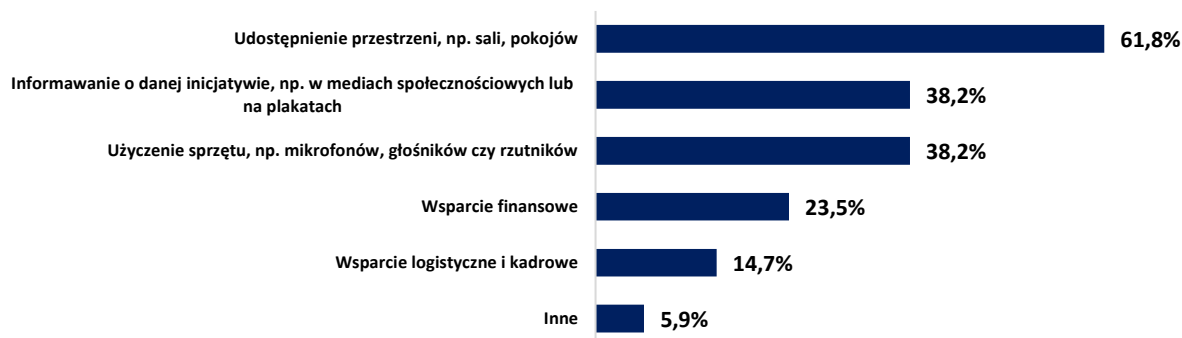

Respondentom, skłonnyim zrealizować w Miejskim Ośrodku Kultury w Konstancynowie własny projekt kulturalny [N=34], zadano pytanie, jakiego rodzaju wsparcia – spośród wymienionych w kafeterii – najbardziej potrzebowaliby oni od tej instytucji.

Ankietowani mogli wybrać maksymalnie dwa rodzaje wsparcia.

Wykres 18. Oczekiwania ankietowanych dotyczące wsparcia MOK-u w zakresie realizacji autorskiej inicjatywy [N=34].

Źródło: Biuro Badań Społecznych Question Mark.

Zdecydowanie najwięcej ankietowanych – tj. 61,8% z nich – odpowiedziało, że do realizacji swojej autorskiej inicjatywy kulturalnej potrzebowaliby przede wszystkim udostępnienia im sali i/lub pokojów znajdujących się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstancynowie.

Ponad 1/3 (38,2%) respondentów liczy z kolei, że MOK informowałby o ich projekcie poprzez swoje kanały komunikacji, takie jak np. media społecznościowe oraz plakaty i ulotki; również 38,2% chciałoby móc wypożyczyć od tej instytucji sprzęt.

Wyraźnie mniej badanych oczekiwałoby natomiast od konstancynowskiego MOK-u wsparcia finansowego oraz wsparcia logistycznego i kadrowego – odpowiedzi te cieszyły się popularnością na poziomie kolejno 23,5% i 14,7%.

Dwóch uczestników badania (5,9%) zdecydowało się wybrać odpowiedź „inne” – nie podali oni jednak żadnych form wsparcia nieuwzględnionych w ankiecie. Zamiast tego jeden z nich stwierdził, że „właściwie wszystkie odpowiedzi są dobre”; drugi zaś że – aby odpowiedzieć – „musiałby określić dokładny wymiar działań”.

Wśród ankietowanych w średnim wieku rozkład odpowiedzi – co do zasady – był taki sam, jak w pełnej próbie: jedyne, co zwraca uwagę to fakt, że zdecydowanie częściej od ogółu badanych zgłaszali oni swoje zapotrzebowanie na sprzęt (45,8% w porównaniu do 38,2%); o wiele rzadziej natomiast interesowało ich wsparcie logistyczne i kadrowe (8,3% w porównaniu do 14,7%).

W grupie mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja – w liczbach bezwzględnych – 5 ankietowanych wyraziło chęć realizacji własnej inicjatywy w konstantynowskim ośrodku kultury: dwóch z nich potrzebowałyby do tego celu udostępnienia im przestrzeni w siedzibie MOK-u; również dwóch wsparcia finansowego. Na każdą z pozostałych 3 form wsparcia wskazała jedna osoba.

2. Opis wyniku badania jakościowego

W części jakościowej badania wykorzystano przede wszystkim metodę TDI (*Telephone In-depth Interview*), czyli metodę indywidualnych wywiadów pogłębionych przeprowadzanych telefonicznie. Dodatkowo, jeden wywiad zrealizowano na żywo w formie IDI (*Individual In-depth Interview*). Dobór respondentów miał charakter celowy: zgodnie z oczekiwaniami Zleceniodawcy, w próbie badawczej mieli znaleźć się mieszkańcy Konstantynowa Łódzkiego:

- w wieku 13-26 lat;
- w wieku 35-60 lat;
- z osiedla Srebrna Ostoja.

Ostatecznie do badania udało się zrekrutować 12 osób. W poniższej tabeli przedstawiano rozkład próby badawczej zarówno w podziale na wiek respondentów, jak i na miejsce ich zamieszkania w Konstantynowie Łódzkim.

Kategoria	13-26 lat	35-60 lat
N	3	9
Kategoria	Srebrna Ostoja	Inne osiedle
N	5	7

Warto jeszcze odnotować, że – podobnie jak w badaniu ilościowym – w próbie wyraźnie dominowały kobiety: wywiadów udzieliło mianowicie aż 11 kobiet i tylko jeden mężczyzna.

2. Zainteresowanie kulturą

2.1. Czas wolny i kultura

Badani, mówiąc o formach spędzania czasu wolnego, wymieniali zazwyczaj takie aktywności jak: spacerowanie, oglądanie filmów i/lub seriali oraz czytanie książek. Osoby będące rodzicami często podkreślały ponadto, że powyższe czynności wykonują wspólnie ze swoimi dziećmi.

Przez wypowiedzi respondentów, dotyczące czasu wolnego, przewijały się również aktywności związane z realizacją ich osobistych pasji, w tym m.in. pieczenie ciast, fotografowanie, malowanie obrazów i uprawianie rękodzielnictwa. Wiek respondentów, jeśli chodzi o zależność z czasem wolnym, zdaje się nie mieć większego znaczenia: z wywiadów wynika, że ludzie młodzi (13-26 lat) spędzają czas wolny bardzo podobnie jak ludzie w wieku średnim (35-60 lat). Istotną rolę odgrywa w tym kontekście za to kwestia rodzicielstwa. Rozmówcy, posiadający dzieci, znacznie częściej wspominali bowiem o aktywnościach realizowanych na świeżym powietrzu, co spowodowane jest brakiem czasu na realizowanie aktywności samemu:

Spędzamy dużo czasu na spacerach z dziećmi, jeździmy do lasu do Żabiczek. Zależy od pory roku, zimą jeździmy na sanki na górkę Konstąntynowską, spacerujemy z psem. (W 11 – Srebrna Ostoja)

Niemal wszyscy badani wyrażali zainteresowanie realizowaniem się w kulturze wśród ludzi, tzn. na różnego rodzaju imprezach kulturalnych, wymagających wyjścia z domu. Uzasadniając swoje preferencje w tym względzie, odnosili się zwykle do pandemii COVID-19, która sprawiła, że badani nie mieli innej alternatywy niż spędzanie czasu w domu. Powodem są też ogólne wrażenia doznawane na wydarzeniach na żywo, które są – jak podkreślali – nie do zastąpienia przez formy online. Wyjątek stanowiło tutaj czytanie książek: respondenci nie wyrażali chęci odwiedzania czytelni, czy tym bardziej uczestnictwa w kołach czytelniczych - dla przyjemności wolą oni czytać w domowym zaciszu.

W samotności rzadko, raczej wyjścia, COVID wstrzymał jednak ten czas i jest ciężko się odnieść. Ale na czas przed COVIDEM, to był czas, kiedy wyjście do teatru/koncert/do kina było co miesiąc (...) przez te 2 lata to było wstrzymane, ograniczone i przestałam śledzić ofertę kulturalną, ale mam nadzieję, że wrócę. (W4 – Srebrna Ostoja)

Obszary kultury, interesujące dla respondentów, często pokrywały się z formami spędzania przez nich czasu wolnego. Zazwyczaj, dla badanych oglądających w wolnym czasie filmy, było to kino – które wymienili niemal wszyscy uczestnicy wywiadów. Osoby spędzające czas wolny na słuchaniu muzyki, wskazywały koncerty, badany czytający książki związane z fantastyką stawiał na konwenty fantastyki, a badana zajmująca się szeroko rozumianym rękodziełem - na malarstwo. Są jednak obszary kultury na tyle popularne, że interesują one niemal wszystkich respondentów, bez względu na spędzanie czasu wolnego - wyżej wspomniane kino, teatr i koncerty były wymieniane bardzo często.

Zainteresowanie tego typu formami kultury często związane było z posiadaniem dzieci - to w szczególności one chciały być uczestnikami takich wydarzeń. W Konstantynowie Łódzkim oferta spektakli teatralnych i zajęć plastycznych często dostosowana jest do najmłodszych, o czym wspominali respondenci, tłumacząc, dlaczego te obszary interesują ich najbardziej.

Córka jest zainteresowana plastyką, jak było wydarzenie w parku koło stadionu, gdy malowali rododendrony, to lubimy w takich rzeczach brać udział. (W11)

2.2. Źródła informacji o ofercie kulturowej

Badani, zapytani o sposoby szukania informacji na temat dostępnej oferty kulturalnej, wspominali najczęściej o:

- Internecie oraz mediach społecznościowych;
- tzw. poczcie pantoflowej, czyli rekomendacjach krewnych i/lub przyjaciół;
- tradycyjnych – „analogowych” jak określali je niektórzy respondenci – formach promocji, takich jak np. plakaty, billboardy czy ulotki.

Respondenci wskazywali, że do promowania wydarzeń kulturalnych w Konstantynowie Łódzkim rzadko kiedy wykorzystywane są tradycyjne metody, takie jak plakaty, billboardy i ulotki. Zdania na ten temat okazały się podzielone: według większości badanych liczba powyższych nośników informacji powinna się na terenie miasta zwiększyć. Część rozmówców stwierdziła jednak, że nośniki te w dzisiejszych czasach są już „przeżytkiem” i mało kto zwraca na nie uwagę.

W Łodzi są rozlepiane plakaty informujące o niszowych wydarzeniach. W Konstantynowie też czasami na przystankach się pojawiają, z tego też czasami korzystamy. (W3 – 35-60)

Głównie social media, Internet, rzadko jakieś billboardy, nie zwraca się na to uwagi. (W7 – 13-26)

2.3. Tworzenie a odbieranie kultury

Spośród 12 osób biorących udział w badaniu, aż 7 respondentów w jakiś sposób tworzy kulturę lub tworzyło ją w przeszłości. Formy kulturalnego zaangażowania respondentów okazały się ponadto bardzo zróżnicowane: obejmowały m.in. cukiernictwo, teatr, malarstwo, rękodzieło, fotografię, a nawet pisanie książki historycznej. Dla niemal wszystkich rozmówców, którzy przyznali się do posiadania artystycznych doświadczeń, tworzenie miało charakter autoteliczny (tzn. robili to z pasji), a nie zarobkowy. Co więcej, tylko niewielu z nich miało okazję kiedykolwiek zaprezentować swoją twórczość szerszej publiczności. Jedna z badanych – zajmująca się hobbystycznie malarstwem – opowiedziała, że stara się angażować w tę aktywność również inne osoby: w tym celu organizuje na przykład niewielkie nieodpłatne warsztaty dla dzieci wraz z rodzicami. Niektórzy z twórców mówili także o uczestniczeniu w przedstawieniach teatralnych w MOK-u kilka lat temu. Jedna z badanych „żyje ze sztuki” - jest to jej praca, zajmuje się ona na co dzień teatrem i tańcem.

Bardzo często (prezentuję swoją twórczość publicznie). Przed różną publicznością. Tworzenie to dla mnie praca. (W6)

3. Kultura w Konstancynie Łódzkiej

3.1. Ocena oferty kulturalnej Konstancynowa Łódzkiego

W kolejnej części wywiadu badani byli pytani o kwestie związane z realizowaniem kultury w Konstancynie Łódzkiej. Co istotne, osoby odpowiadające na pytania, bardzo często, nawiązując do Konstancynowa Łódzkiego, odnosili się do działalności MOK-u. Wyjątkiem były zajęcia taneczne, prowadzone przez Active Movement. Zapytani o to, jakie potrzeby kulturalne można realizować w tym mieście z powodzeniem, zazwyczaj podawali duże wydarzenia na świeżym powietrzu: Dni Miasta, Dzień Dziecka, wydarzenia sportowe, jarmarki, duże koncerty i kino letnie. Co ciekawe, prawie wszyscy respondenci wskazywali na duże zainteresowanie Dniami Konstancynowa, w których sami uczestniczyli. Czasami chwalone były także mniejsze formy kulturowe organizowane w MOK-u, takie jak warsztaty, szczególnie plastyczne dla dzieci, przedstawienia teatralne i warsztaty taneczne.

To, co robi MOK, jest poniekąd w porządku: wszelkie warsztaty, takie twórcze – myślę – cieszą się dużym zainteresowaniem, sama dzieci wysyłam na tego typu zajęcia. (W1 – Srebrna Ostojka)

Jeśli chodzi o niewystarczająco realizowane wydarzenia kulturowe w Konstantynowie Łódzkim, zwracana była uwaga na szereg kwestii, ponownie – bardzo często - związanych z ofertą konstantynowskiego MOK-u. Jest to:

- brak oferty skierowanej nie tylko do dzieci, a do starszych odbiorców (młodzieży, osób po liceum, osób dorosłych);
- brak organizowania wydarzeń w okresie jesienno-zimowym;
- brak zajęć z interesujących obszarów (fantastyka, kulinaria - zajęcia kulinarne, podróże - spotkania z podróżnikami, historia - zajęcia historyczne);
- brak zapewnienia świetlicy kulturalnej dla osób w różnym wieku;
- brak koncertów muzycznych dla osób o odmiennych gustach muzycznych (rock, muzyka folkowa);
- brak kina niszowego;
- brak zajęć związanych z obsługą programów komputerowych.

Jedna z badanych zwróciła także uwagę na problem z dostępem do oferty konstantynowskiego Ośrodka Kultury przez utrudniony kontakt:

Nie jesteśmy w stanie się dostać na żadne zajęcia albo event, który jest organizowany, telefony nie są odbierane. Nie jesteśmy w stanie się zapisać. Chodzimy na festyny ogólnodostępne. (W9 – Srebrna Ostoja)

Badani, zapytani jakich wydarzeń kulturalnych brakuje im w Konstantynowie, wskazywali:

- seanse kinowe;
- spektakle teatralne;
- koncerty;
- spotkania dla miłośników gier planszowych;
- festiwale fantastyki;
- pikniki;
- wernisaże fotografii;
- pokazy rękodzieła.

Jeśli chodzi natomiast o warsztaty, wymieniali oni brak takich zajęć jak:

- zajęcia kulinarne dla dzieci;
- zajęcia integracyjne; dla rodziców i dzieci (o dowolnej tematyce);

- zajęcia taneczne dla dorosłych;
- zajęcia językowe z *native speakerami*;
- zajęcia manualne; haft, wyszywanie, makramy;
- zajęcia z fotografii.

3.2. Pandemia a korzystanie z kultury

Badani zostali poproszeni o opisanie czy – i w jakim stopniu - pandemia wpłynęła na ich uczestnictwo w kulturze. Co pojawiało się już wcześniej w ich wypowiedziach - na samym początku wywiadu, pandemia miała niemały wpływ na życie kulturalne respondentów. Sprawiała ona bowiem, że wycofali się oni z korzystania z kultury, bo - chcąc nie chcąc - wszelkie instytucje kulturalne były przez jakiś czas zamknięte. Dostosowali oni swoje uczestnictwo w kulturze do warunków domowych, przede wszystkim korzystając z Internetu. Większość z badanych jednak nie szukała innych ofert, zapewniających uczestnictwo w wydarzeniach (jak np. przedstawienia teatralne online, z których korzystała zdecydowana mniejszość badanych), niż te wcześniej im znane. Najczęściej korzystali oni z platform streamingowych do oglądania filmów i seriali jak Netflix, czytali książki, oglądali koncerty.

Może na początku bardziej intensywnie podchodziłam do aktywności, które różne instytucje kulturalne oferowały przez Internet, ale z czasem bardzo mnie to zmęczyło – konieczność przebywania cały czas przed komputerem. (W1 – Srebrna Ostoja)

Z powodu sytuacji epidemiologicznej, badani wdrażają się ponownie w korzystanie z kultury na żywo, co często nie jest łatwe przez przyzwyczajenie do braku ofert w tym zakresie.

Cieężko jest z powrotem wrócić, iść do kina, teatru. To wpłynęło tak, że odzwyczaiłam się od tego. Też te imprezy, które są w Konstancynie – wcześniej szukałam tego, teraz się przyzwyczaiłam, że tego nie było. (W7 – 13-26)

Wyjątek w kwestii korzystania z kultury w czasie pandemii COVID-19 stanowiła respondentka utrzymująca się z teatru i tańca. Przeniosła ona swoją działalność do Internetu, by dalej móc zarabiać.

Spektakle oglądałam częściej online niż na żywo. Ale to nie była żadna nowość. Zupełnie nowy sposób to samemu robienie czegoś w Internecie (...) spotykamy się z publicznością na żywo. (W6 – 35-60)

Poza korzystaniem z kultury jednak, zdarzyło się, że jedna z badanych w czasie pandemii zaczęła nawet sama organizować wydarzenia z rękodzieła dla dzieci i ich rodziców.

Te oddolne inicjatywy to dlatego, że dzieci zaczęły malować z nami, razem. Mogły uczestniczyć w takich zajęciach. Jak dzieci chciały, to koledzy i koleżanki też, jak dorośli zobaczyli, że dzieciom tak świetnie wychodzi to też zaczęli przychodzić i zauważyli, że też potrafią i mogą się świetnie bawić.
(W9 – Srebrna Ostoja)

3.3. Finanse na kulturę respondentów

W kwestii ponoszonych kosztów na kulturę, badani wymieniali bardzo zróżnicowane kwoty. Co jednak ciekawe, na koszty te nie ma wpływu ani wiek, ani posiadane zainteresowania, ani posiadanie dzieci. Dla przykładu, respondentka zajmująca się kulturą na co dzień i z niej się utrzymująca, nie wydaje więcej niż inne osoby uczestniczące w wywiadzie – zazwyczaj jest to 100-200zł, ponieważ z oferty teatralnej często korzysta na zasadach wymiany barterowej (przychodzi nieodpłatnie na przedstawienia kolegów/koleżanek, by później oni mogli przyjść na spektakl, w którym ona bierze udział na scenie). Największą kwotą wykładaną na wydarzenia kulturalne jest 500zł; najmniejszą natomiast - 50zł. Respondenci podają tę kwotę zazwyczaj nie wliczając w to takich opłat jak Internet czy platformy streamingowe - są to *stricte* wydarzenia kulturalne na żywo, takie jak kino, teatr czy materiały do tworzenia samemu sztuki.

Okolo 100zł na osobę. Nie myślę o tym jako rachunki za Internet, media. Chodzi o wejściówki, materiały (do malowania). (W9 – Srebrna Ostoja)

3.4. Realizowanie potrzeb kulturalnych poza Konstantynowem

Badani, zapytani o realizowanie swoich potrzeb kulturalnych poza Konstantynowem, bardzo często deklarowali uczestnictwo w wydarzeniach w innych miastach. Przede wszystkim jest to Łódź. Powody wyboru tego miasta są różne - niektórzy z badanych pochodzą z Łodzi, inni tam pracują, jeszcze inni uczą się lub uczyli w niej w przeszłości i z tego względu dobrze ją znają. Powodem jest także niewielka odległość do Łodzi.

Studiowałam w Łodzi, liceum kończyłam w Łodzi, jak było spotkanie ze znajomymi to raczej to wszystko się odbywało w Łodzi. Wiem, gdzie mogę spędzić jak czas. (W7 – 13-26)

Poza Łodzią jest są to także Pabianice, Warszawa lub dalsze miejscowości; Kraków, Poznań, Gdańsk. Jedna z badanych, która utrzymuje się z teatru i muzyki, zadeklarowała uczestnictwo w kulturze nawet poza granicami kraju.

To z powodu pracy, ale też dla własnej satysfakcji, jakiś taki rozwój, słucham, jeżdżę, oglądam. Nie ogranicza mnie odległość, jeśli bardzo chcę coś zobaczyć to staram się tam dotrzeć. (W6 – 35-60)

Placówki, z których respondenci korzystają najczęściej lub najchętniej, to takie miejsca jak:

- w Konstantynowie:
  - Miejski Ośrodek Kultury;
  - wydarzenia na zewnątrz, foodtrunki.
- w Łodzi:
  - teatry: Teatr Muzyczny, Teatr Jaracza, Teatr Powszechny, Teatr Wielki, Teatr Arlekin, Teatr Pinokio;
  - kina: Helios, Cinema City, Charlie;
  - muzea: Muzeum Sztuki, Centralne Muzeum Włókiennictwa, Muzeum Miasta Łodzi, EC1;
  - inne miejsca: Wytwórnia, Komediowa, Niebostan, Atlas Arena, Wooltura, Poleski Ośrodek Kultury, Monopolis, Konwent Fantastyki Kapitularz.
- poza Łodzią:
  - teatry: Teatr Powszechny w Warszawie, Teatr Nowy w Warszawie, Och Teatr w Warszawie, Teatr Zagłębia w Sosnowcu, Teatr Banialuka w Bielsku-Białej;
  - inne: Konwenty Fantastyki w Poznaniu, Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

4. Działalność MOK-u

4.1. Rozpoznawalność i korzystanie z oferty MOK-u.

Wszyscy badani zdają sobie sprawę z istnienia Miejskiego Ośrodka Kultury na terenie Konstaktynowa Łódzkiego. Ci z nich, którzy mieszkają na terenie miasta od zawsze, wiedzą o nim odkąd pamiętają i czasem uczestniczyli w dzieciństwie wydarzeniach przez niego organizowanych. Respondenci, którzy przeprowadzili się do Konstaktynowa Łódzkiego z innego miasta, wiedzą o nim, odkąd tu zamieszkali. Często też - nawet jeśli z niego nie korzystają regularnie - znają jego ofertę ze słyszenia lub poznają ją przez portale społecznościowe, na którym śledzą stronę MOK-u.

Wiem o MOK-u od 5,5 roku. Bo tyle tu mieszkam. A śledzę może z 4 lata. (W4 – Srebrna Ostoja)

Pomimo świadomości istnienia Miejskiego Ośrodka Kultury i obserwowania go w social mediach, większość badanych nie korzysta z niego regularnie. Poproszeni o podanie przybliżonej częstotliwości, wskazują oni z reguły na od kilku do kilkunastu wizyt przez cały okres mieszkania w Konstaktynowie Łódzkim lub – w najlepszym wypadku, jeśli posiadają dzieci korzystające z oferty – raz w tygodniu. Jako powód rzadkiego uczestnictwa w wydarzeniach MOK-u, podają oni brak interesującej ich oferty, ale także w ogóle brak pojawiających się informacji o wydarzeniach, które mają w nim miejsce.

Dla mnie MOK jest trochę za mało rozreklamowany. Być może to ja nie trafiłam na zbyt wiele informacji, większość szukałam samodzielnie. (W2 – Srebrna Ostoja)

4.2. Skojarzenia z MOK-iem.

Badani, zapytani o to, jakie towarzyszą im skojarzenia przy pytaniu o Miejski Ośrodek Kultury, wypowiadają się na jego temat w większości pozytywnie. Miejsce to ma według nich duży potencjał, jest odpowiednie dla dzieci, ale też najstarszych (oferta dla seniorów) - dzięki temu wskazywany jest przez niektórych badanych jako miejsce rodzinne. Innym skojarzeniem jest też duża przestrzeń, dobra organizacja, która wykorzystywana jest na ciekawe inicjatywy, takie jak zajęcia teatralne dla młodzieży czy koncerty.

Pracujemy dużo z Panią Wiesią, to najbardziej pozytywne. Fajnie. Miły czas, spędzony rodzinnie. (W11 – Srebrna Ostoja)

Wadą jednak, pojawiającą się przy skojarzeniach związanych z MOK-iem, jest jego słabe promowanie się w mediach. Badani uważają, że jest to miejsce, o którym mało kto wie, a informacje o wydarzeniach kulturalnych nie pojawiają się w widocznych miejscach. Dodatkowo, niektórzy z nich zauważają, że miejsce to nie ma w ofercie warsztatów dla osób starszych. Jego rozpoznawalność dotyczy głównie zajęć skierowanych dla najmłodszych, sporadycznie dla seniorów, nie ma jednak przestrzeni na grupy wiekowe będące pomiędzy.

Jest takim miejscem tylko wyłącznie, gdzie odbywają się zajęcia dla dzieci. (W4 – Srebrna Ostoja)

4.3. Wspomnienia z MOK-iem.

Pomimo rzadkiego korzystania z MOK-u przez większość badanych, aż 8 z 12 osób uczestniczących w IDI, ma jakieś wspomnienia z nim związane. Prawie zawsze wspomnienia te są miłe i związane z uczestnictwem w jakimś wydarzeniu. Respondenci opowiadają o nich w dwojaki sposób - często są to wspomnienia związane z wydarzeniami dla dzieci, niezależnie od wieku respondentów. Czasem, osoby z kategorii wiekowej 13-26, uczestniczą w tej ofercie w roli obserwatorów na większych festiwalach lub razem z młodszym rodzeństwem. Rodzice w naturalny sposób biorą udział w życiu kulturalnym swoich dzieci i opowiadając o wspomnieniach, odnoszą się do wydarzeń w jakich wspólnie z nimi brali udział. Są to zazwyczaj zajęcia taneczne, plastyczne, konkursy lub zajęcia sportowe.

Zdarzają się jednak, chociaż rzadziej, takie wydarzenia, w których respondenci brali sami udział. Wspomnienia wydarzeń, w których brali udział sami respondenci, to zazwyczaj większe eventy, a nie warsztaty czy zajęcia, takie jak: charytatywne koncerty, WOŚP czy pikniki wielkanocne. Tylko jedna z respondentek opowiedziała wspomnienie, związane z jej osobistym uczestnictwem w warsztatach, zakończonych spektaklu teatralnym. Chociaż miało to miejsce przed kilkoma laty, nadal miała to w pamięci. Z sentymentem opowiadała o swobodzie, którą dała jej jego organizacja:

Najlepsze wydarzenie to na pewno nasz autorski spektakl, przedstawienie Policjanci. Pracowaliśmy nad nim bardzo długo, sami napisaliśmy scenariusz, wszystko wymyśliliśmy od podstaw, charakteryzacje, stroje. Wszystko było tak jak chcieliśmy. W gimnazjum zawsze ktoś nad nami czuwał, bo to była szkoła. A tutaj mieliśmy pełną dowolność. (W7 – 13-26)

4.4. Mocne i słabe strony MOK-u.

Badani zostali zapytani o mocne i słabe strony, które pojawiają się w kontekście działalności Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie Łódzkim. Poruszając tę tematykę, najczęściej rozwijali oni jednak wątek mocnych stron, o słabych stronach wspominając krótko, w kilku słowach. Według badanych, mocne strony MOK-u, to takie kwestie jak:

- atrakcyjna oferta dla dzieci;
- korzystne umiejscowienie lokalu;
- potencjał architektoniczny;
- pracownicy MOK-u, angażujący się w swoją pracę;
- dobra organizacja wydarzeń;
- działania lokalne;
- niska cena brania udziału w organizowanych wydarzeniach.

Co ciekawe, badani z osiedla Srebrna Ostoja, nie widzą problemu w odległości do MOK-u. Wręcz przeciwnie - uważają oni, że dojazd jest korzystny i nie utrudnia im korzystania z tej instytucji.

Dojazd jest OK, MOK jest blisko, najbliżej z wszystkich rzeczy. Ludzie z osiedla korzystają też z Active Movement, a to prawie ta sama lokalizacja. Mieszkańcy normalnie korzystają z Konstantynowa. (W9 – Srebrna Ostoja)

Jeśli chodzi natomiast o słabe strony, to wskazywali oni takie kwestie jak:

- mała - lub całkowity brak - oferty dla dorosłych uczestników;
- brak oferty wewnątrz budynku;
- brak odpowiedniej promocji ośrodka;
- brak parkingu przy ośrodku;
- zbyt materialne podejście do organizowanej oferty.

Przede wszystkim jednak, podkreślany jest brak promocji i interesującej oferty. Jedna z badanych zwróciła uwagę na „wrywkowe” organizowanie programu, które nie jest wystarczająco spójne:

Brak odpowiedniej promocji, brak spójnego programu, to wszystko takie wrywkowe, tam można jakiś taki program stworzyć i za niewielkie fundusze z małym udziałem własnym organizować bardzo fajne wydarzenia. (W3 – 35-60)

4.5. Wpływ na ofertę MOK.

Cała dwunastka badanych chciałaby mieć jakiś wpływ na ofertę kulturalną Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie Łódzkim. Zazwyczaj wymieniane sposoby odnoszą się do metod online: głosowania, ankiet przeprowadzanych w sieci, na przykład na facebook'owej stronie MOK-u. Wyjątek stanowiły takie propozycje jak ankiety przesyłane mailowo lub wypełniane telefonicznie. Jedna z badanych wspomina, że takie uczestnictwo w ankiecie pozwala na zastanowienie się na temat kwestii, o których wcześniej się nie myślało - czego przykładem była ankieta wypełniana na potrzeby tego badania.

Fajnie byłoby dać jakiś swój pomysł. Tak jak teraz, odpowiadałam na pytania w tej ankiecie co otrzymałam, to musiałam chwilę się zastanowić, wcześniej nie myślałam o spotkaniach historycznych czy o tych z native speakerami, tak wpadło mi to do głowy i uważam, że to jest fajne.
(W7 – 13-26)

4.6. Pomoc MOK-u w rozwijaniu pasji badanych

W pytaniu dotyczącym pomocy oferowanej przez Miejski Ośrodek Kultury w Konstantynowie Łódzkim dla respondentów, przewijały się dwie jej formy, które mogą zostać wdrożone i uczestnicy wywiadu są nimi zainteresowani: poprzez organizację interesujących ich wydarzeń i udostępnianie sprzętu lub przestrzeni. Chociaż badani częściej zainteresowani byli pierwszą formą, to zdarzało się, że wyrażali także chęć w skorzystaniu z pomocy MOK-u w inny sposób - poprzez wypożyczenie jakiejś rzeczy, którą ośrodek dysponuje.

W kwestii organizacji wydarzeń interesujących respondentów, zostały wymienione takie zajęcia jak: wieczór planszówek, akcje społeczno-charytatywne (np. sadzenie drzew), grupy teatralne, zajęcia z haftu, wydarzenia muzyczne, zajęcia z rękodzieła. Mówiąc o zajęciach, rozmówcy podkreślali zainteresowanie nimi w formie cyklicznej, co pozwoli na uczestnictwo w nich nawet jeśli ominą niedogodny termin. Już na tym etapie zdarzało się, że badani byli zainteresowani tworzeniem własnych inicjatyw. Dla przykładu, jedna respondentka wspominała, że pomoc kadrowa i zaangażowanie pracowników mogłoby prowadzić do stworzenia nowych wydarzeń:

Na przykład jeżeli moglibyśmy na takie wydarzenie mieć pomoc kadrową, że Pani Wiesia przychodzi i organizuje coś dla dzieci. Albo coś zorganizować przed Wielkanocą, jakieś malowanie jajek, też byłoby fajne. (W11 – Srebrna Ostoja)

Jeśli chodzi natomiast o rzeczy materialne, którymi MOK mógłby wspomóc rozwijanie pasji badanych, to dwoje uczestników wywiadu wymieniło takie pomieszczenia lub przedmioty jak sale, narzędzia i materiały. Mogą być one przydatne dla osób zainteresowanych fotografią (wypożyczenie obiektywów czy studia - sali, na której można byłoby zrobić sesję zdjęciową), ale także dla osób ogólnie tworzących sztukę. Jedna z badanych wyraziła zainteresowanie taką formą pomocy nawet jeśli ona sama jej nie potrzebuje, dostrzega ona jednak taką potrzebę u innych mieszkańców.

Myślę, że MOK mógłby udostępniać sale, narzędzia, materiały... Co prawda ja na to nie mam teraz czasu, ale jest wiele osób, bardzo uzdolnionych, które mogłyby z tego skorzystać. (W1 – Srebrna Ostoja)

5. Potencjał aktywizacyjny badanych

5.1. Doświadczenie w prowadzeniu lub organizacji wydarzeń

Większość badanych nie prowadziła żadnych wydarzeń w roli animatora – zaledwie 4 z 12 osób wspomniało, że miały okazję pełnić taką rolę w związku z jakimś wydarzeniem. Prowadzili oni takie zajęcia jak: warsztaty tkackie dla seniorów, warsztaty aktorsko-muzyczne, zajęcia teatralne na półkoloniach, zajęcia z rękodzieła i malarstwa. Dwie z badanych respondentek zajmują się tym regularnie - pierwsza badana żyje z organizacji warsztatów (W6 – 35-60), a druga robi to nieodpłatnie, po godzinach pracy (W9 – Srebrna Ostoja). Pozostała dwójka badanych wspominała te wydarzenia w kontekście przeszłości.

Jeśli chodzi o organizowanie inicjatyw kulturalnych, to badani realizujący działania z tego obszaru stanowili połowę z rozmówców, a więc częściej występowali w roli organizatora – takich osób było 6 z 12. Co jednak ciekawe, podawane przez nich aspekty życia, w których musieli coś organizować, nie były zawsze związane z kulturą. Byli oni organizatorami lub jednym z wielu organizatorów: pikniku w Konstancynie Łódzkiej, spotkań i szkoleń w pracy, kolektywu kulturalnego, koncertu, zajęć w muzeum czy zajęć z malarstwa.

Troje z badanych: kobieta zarabiająca dzięki zajęciach aktorsko-muzycznych (W6 – 35-60), organizująca nieodpłatne warsztaty z rękodzieła (W9 – Srebrna Ostoja) i kurator muzealna (W1 – Srebrna Ostoja) zajmowały się zarówno organizowaniem zajęć, jak i później były ich animatorem. Jak wspomina jedna z nich, jest to czasem rola nierozłączna:

Często to się łączy, bo ktoś organizuje warsztaty to potem zwykle je sama prowadzi lub prowadzi z mężem. (W6 – 35-60)

Chociaż organizowanie i prowadzenie zajęć jest trudne, to badani, którzy zajmowali się tym chociaż raz, wspominają to doświadczenie pozytywnie. Lubią brać udział w takich inicjatywach, nawet jeśli związane jest to ze stresem. Respondentka ciesząca się największym doświadczeniem w prowadzeniu i organizowaniu zajęć, ze względu na charakter jej pracy, wskazuje na trudności i profity płynące z takiej roli:

Nie powiem, że to jest sytuacja megafajna, bo to bardzo trudne takie bycie z ludźmi i zachęcanie ich, ale już potem, kiedy gdzieś po tych 1-2 zajęciach widać chęć ludzi do współpracy czy młodzieży, czy dzieci, osób starszych, to daje satysfakcję. (...) Niektórzy potem idą w tą stronę np. młodzież zdaje do szkół teatralnych, a są tacy, którzy chcą coś w sobie przełamać, odnaleźć. (W6 – 35-60)

5.2. Współtworzenie oferty i pomysły na nią w ramach MOK-u.

Brak doświadczenia większości badanych nie wpływa jednak na brak zainteresowania współpracą z MOK-iem. Prawie wszyscy rozmówcy chcą się aktywnie zaangażować we współtworzenie oferty, nawet jeśli wcześniej nie pełnili roli organizatora czy animatora. Co jednak warto zauważyć, osoby te rzadziej konkretnie precyzują, z jakiego obszaru mogłoby być to wydarzenie. Ci z badanych, którzy mają swoje pasje i robią coś aktywnie w ich ramach, mają zazwyczaj dokładne pomysły na to, jakie zajęcia mogliby stworzyć i jaką rolę w ich ramach pełnić. Łącznie, badani podali aż 15 ciekawych pomysłów na wydarzenia, w które mogliby się zaangażować jako organizatorzy lub animatorzy. Są to:

- warsztaty tkackie;
- historia mody i połączona z działaniami plastycznymi w tym zakresie;
- wykłady związane z sprawami lokalnymi, miejskimi np. Wykład: *Dlaczego angażowanie się w sprawy obywatelskie jest ważne?*;
- zajęcia z muzyki;

- zajęcia z rękodzieła;
- zajęcia teatralne - międzypokoleniowe;
- kursy tańca towarzyskiego;
- warsztaty aktorskie finalizowane pokazem;
- czytania performatywne;
- zajęcia cukiernicze;
- warsztaty genealogiczne;
- zajęcia malarskie;
- organizacja zakończenia roku szkolnego lub pikniku;
- wydarzenia sportowe;
- koncerty muzyczne – jeden gatunek muzyczny na jeden miesiąc.

Pomoc, jaką MOK mógłby oferować w zakresie realizacji powyższych wydarzeń, zazwyczaj dotyczy trzech obszarów: pomocy logistycznej, lokalowej i materiałowej. Pomoc logistyczna miałaby za zadanie promować dane wydarzenie i zająć się jego organizacją na większą skalę poprzez marketing. Udzielenie lokalu jest w większości pomysłów niezbędnym aspektem - wymagają tego wszelkie warsztaty, zajęcia czy kursy. Materiały, które mogłyby pomóc w zrealizowaniu zaproponowanych przez badanych ofert, są bardzo szeroko rozumiane - jest to sprzęt elektroniczny (taki jak mikrofony, głośniki, kamery, projektory), ale też materiały do prowadzenia warsztatów rękodzieła i malarskich.

6. Zaangażowanie MOK-u w życie społeczności lokalnej.

Badani, w dalszej części wywiadu indywidualnego pogłębionego, zostali poproszeni o wskazanie, w jaki sposób MOK mógłby angażować się w życie społeczności lokalnej, jeśli, według nich, na ten moment tego nie robi w dostatecznym stopniu. Rozmówcom było jednak ciężko jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Według większości z nich, MOK już teraz się angażuje, chociaż mógłby bardziej. Zdarza się jednak, że badani nawet nie wiedzą, na ile MOK się angażuje, bo nie mają dostępu do informacji na ten temat.

Ja myślę, że MOK angażuje się na tyle ile może. Zawsze znalazłyby się jakieś, może nowe obszary, które by trafiły do odbiorców, do mieszkańców. (W7 – 13-26)

Ciężko mi ocenić jak bardzo on się angażuje, nie wiem czy to kwestia słabego informowania. (W4 – Srebrna Ostoja)

Podając natomiast sposoby aktywizacji mieszkańców, badani również mieli często problem z określeniem, jakie mogłyby to być projekty i potrzebowali w tej części pomocniczych przykładów. Wszelkie, podane przez badaczy, działania aktywizacyjne na większą skalę takie jak pikniki czy akcje charytatywne, wydawały im się atrakcyjne. Jeśli natomiast podawali oni sami swoje pomysły, to wskazywały one na potrzebę stworzenia w MOK-u czegoś innowacyjnego, nowego.

Jest to na przykład:

- forum wymiany myśli, w którym podejmowane byłyby decyzje na temat miasta;
- wspólne spacerowanie po lasach;
- rozszerzenie oferty MOK-u dla innych grup odbiorców - osób starszych;
- akcja dotycząca projektowania przestrzeni ogrodowych;
- sprzątanie miasta;
- wystawa stworzona przez mieszkańców, np. zawierająca pamiątki rodzinne;
- kluby czytelnicze;
- świetlica, kawiarnia przy ośrodku kultury;
- koncerty, takie jak Alternatywna Scena Młodych;
- wspólne granie w planszówki.

7. Rekomendacje do współpracy

Na ostatnim etapie wywiadu, respondenci zostali zapytani o rekomendacje związane z działalnością kulturalną w Konstantynowie Łódzkim. Pytania dotyczyły ich znajomości ciekawych inicjatyw kulturalnych, podejmowanych na terenie miasta i poza jego obszarem, znajomości miejsc w Konstantynowie, które wyróżniają się swoją historią, tradycją lub architekturą. Badani mieli możliwość udzielania informacji na temat osób lub organizacji, związanych z Konstantynowem, które zajmują się szeroko rozumianą kulturą. Dodatkowo, zostali zapytani także o miejsca, w których można byłoby w przyszłości organizować różnego rodzaju inicjatywy kulturalne w mieście.

7.1. Inicjatywy kulturalne w Konstancynie Łódzkiej i innych miastach.

Badanym zostało zadane pytanie, mające na celu wyszczególnienie ciekawych inicjatyw kulturalnych podejmowanych w Konstancynie Łódzkiej i poza terenem miasta. Mając na uwadze inicjatywy Konstancynowa Łódzkiego, respondenci najczęściej zachwalali całość organizacji i przebieg imprez takich jak na przykład Święto Miasta – uroczyste obchody z udziałem zaproszonych gwiazd, podczas których organizowane są konkursy i zabawy na świeżym powietrzu, kiermasz, a także występy dzieci i młodzieży. Dużą popularnością wśród badanych cieszył się Jarmark Wielkanocny i Bożonarodzeniowy z różnego rodzaju występami artystycznymi, warsztatami i kiermaszem czy też iluminacjami świetlnymi, a także Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny POLKA, podczas którego organizowane są koncerty i przemarsz ulicami miasta. Docenione zostały wszelkie działania podejmowane w ramach Dnia Dziecka – gry i zabawy na świeżym powietrzu, słodkie niespodzianki dla najmłodszych i konkursy z nagrodami. Zainteresowaniem cieszą się również wystawy tematyczne, np. wystawa ogrodnicza, Festiwal Rododendronów, podczas którego odbyła się prezentacja różnych odmian różaneczników Gospodarstwa Szkółkarskiego Ciepłucha, były organizowane warsztaty dla dzieci, a także plener malarski.

Popularnością cieszą się również „kina pod chmurką”, kina polowe, czyli organizowane w lato, plenerowe festiwale filmowe, podczas których można obejrzeć popularne filmy na łonie natury. Często jednak respondenci odpowiadali, że brali oni udział w inicjatywie w Konstancynie, aczkolwiek częściej przyjeżdżali na „połówkę” do Łodzi, gdzie oferta kin polowych jest szersza. Badani, wyrażając chęć poszerzania oferty kulturalnej Konstancynowa Łódzkiego, a także włączania Konstancynowa w inicjatywy na przykład miasta Łodzi, skupiają się na miejscu do organizacji wydarzeń (zarówno plenerowych, jak i wewnątrz odpowiednich instytucji), ale także zwracają uwagę na dostępność miejsc parkingowych.

Doceniane przez mieszkańców były również wydarzenia charytatywne, organizowane na terenie Konstancynowa.

To, co w Konstancynie jest bardzo fajne, to wydarzenia charytatywne – kiedy ktoś potrzebuje wsparcia, to wtedy takie wydarzenia się odbywają. To jednoczy, zbliża ludzi i aspekt kulturalny jest.
(W3 – 35-60)

Badani wspominają również, że Konstąntynów Łódzki organizuje wiele koncertów, które cieszą się popularnością. Są to jednorazowe koncerty, występy lokalnych artystów i zespołu ludowego, a także Międzynarodowy Festiwal "Muzyczny Środek Europy". Pojawiają się jednak sugestie, aby poszerzyć ofertę koncertów i zwiększyć grono odbiorców – zaangażować w życie miasta miłośników innych gatunków muzycznych, zmotywować ich do wzięcia udziału w wydarzeniach. Przykładem imprezy organizowanej w innym mniejszym mieście – w Aleksandrowie Łódzkim, jest Summer Dying Loud, wspomniany przez respondenta podczas wywiadu. Jest to festiwal organizowany co roku pod koniec lata, zrzeszający fanów muzyki gatunku rock, metal.

Wydarzenia muzyczne, to by było cudowne. W Aleksandrowie, który jest obok, tam rocznie odbywa się taki naprawdę znany festiwal Summer Dying Loud w ostatnim weekendzie lata, czy tam na początku września. Zjeżdża się mnóstwo ludzi. Tu mówimy o konkretnym gatunku, ale to nie musi być ten gatunek. Da się takie rzeczy zrobić. Fajnie by było, gdyby mieszkańcy współtworzyli program i nie byłoby to scetralizowane, że idzie z góry. (W3 – 35-60)

Osoby, biorące udział w badaniu, informowały także o inicjatywach, które mają miejsce poza obrębem Konstąntynowa Łódzkiego. Respondenci wymieniali Festiwal Czterech Kultur, Geyer Music Factory, czy „festiwal świata” – Light Move Festival w Łodzi. Pojawiła się także sugestia, że, jeśli chodzi o LMF, to można byłoby „podłączyć się” pod Łódź i organizację festiwalu – spróbować poszerzyć zakres terytorialny imprezy, „ściągnąć część instalacji świetlnych” do Konstąntynowa.

Wspominane były również przejezdne wystawy malarskie, wystawa sztuki, którą oglądało się poprzez okulary 3D - Wystawa Impresjonistów.

Respondenci zauważyli także potrzebę organizowania imprez tematycznych, np. dla miłośników gier planszowych lub miłośników fantastyki, które cieszą się popularnością w Łodzi. Jest to konwent – Festiwal Fantastyki Kapitularz. Wspominane są także organizowane przestrzenie dla miłośników gier planszowych – osoby zainteresowane spotykają się cyklicznie i grają w gry w Poleskim Ośrodku Kultury.

7.2. Interesujące osoby i organizacje w Konstancynowie Łódzkim.

Badani zostali zapytani także o to, czy znają jakieś warte uwagi osoby lub organizacje związane z Konstancynowem Łódzkim, które zajmują się szeroko rozumianą kulturą.

Instytucją, która najbardziej kojarzy się respondentom z szeroko rozumianą kulturą w Konstancynowie Łódzkim, jest Miejski Ośrodek Kultury. Niejednokrotnie respondenci podkreślają, że według nich, jest to miejsce warte uwagi, zupełnie wystarczające przy organizacji wydarzeń. Badani zauważają, że Miejski Ośrodek Kultury ma duży potencjał. Postrzegają MOK jako *miejsce jednoczenia się lokalnej społeczności, gdzie można organizować bardzo dużo fajnych wydarzeń, które mogłyby jakoś ludzi do siebie zbliżyć lokalnie.* (W3 – 35-60)

Osoby, biorące udział w badaniu, doceniały zaangażowanie pani Wiesławy Przybyło-Cieślak, która jest Kierownikiem Galerii OGRÓD SZTUKI w Miejskim Ośrodku Kultury w Konstancynowie Łódzkim, a także uczy plastyki w szkole podstawowej. Respondenci docenili również działalność Mirosława Bednarkiewicza, tancerza i choreografa, który jest założycielem grupy tanecznej DYNAMIC BEAT. Respondenci wspominali także o funkcjonowaniu zespołu ludowego, który bierze udział w występach podczas wydarzeń kulturalnych.

Badani podkreślali, że istotną rolą ośrodków kultury jest wspieranie lokalnych twórców i zapewnienie im możliwości „pokazania się”. Są to lokalne zespoły, pisarze, poeci, czy też malarze z Konstancynowa Łódzkiego, którzy mają coś wartościowego do przekazania. Miejski Ośrodek Kultury jest postrzegany jako miejsce, w którym można udzielać wsparcia osobom z pasjami, pozwalając zorganizować występ, dać możliwość zaprezentowania swoich zainteresowań mieszkańcom Konstancynowa Łódzkiego.

Są festyny, otwarcie targowiska też było takie z występami lokalnych zespołów, to było fajne. To jest ważna rola Ośrodka Kultury, żeby lokalnych pisarzy, malarzy, poetów wspierać i pozwalać im się pokazać. W innym mieście malutkim, w którym mieszkałam, to tak było – recytacja wierszy patriotycznych, odczyty, pisarze. W każdej miejscowości są ludzie, którzy wydali książkę, albo mają swoje pasje, zainteresowania, nawet historii lokalnej. Nie wiem, czy tutaj są znani. (W9 – Srebrna Ostoja)

Osoby, biorące udział w badaniu, doceniały działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Konstancynowie Łódzkim. To najczęściej dzieci uczestniczą w życiu biblioteki, chętnie korzystają z akcji organizowanych przez bibliotekę, biorą udział w konkursach. W bibliotece organizowane są również zajęcia z podróżnikami, czy specjalna oferta dedykowana seniorom.

A z takich najbardziej interesujących [ciekawych miejsc w Konstancynowie Łódzkim] to dla mnie na dzień dzisiejszy biblioteka, która też organizuje ofertę dla seniorów. Są też zajęcia na przykład z podróżnikami, ale to wiem z migawek na Facebooku. I zajęcia dla dzieci w bibliotece. Dla mnie to jest najlepiej promujące się miejsce w Konstancynowie – Biblioteka Miejska. (W4 – Srebrna Ostoja)

Badani odpowiadali również, że z chęcią dowiedzieliby się czegoś ciekawego od osób, które znają historię Konstancynowa Łódzkiego i mogłyby przybliżyć ją mieszkańcom. Respondenci uważają, że „lokalsi” mają wiele do powiedzenia i można byłoby im zapewnić możliwość podzielenia się tą wiedzą.

Gdyby coś takiego było organizowane, to może by człowiek poznał. Bo mamy książkę o historii Konstancynowa, ale nie wiadomo, czy to jest takie w 100% autentyczne, więc może spotkania przedstawiające tę historię Konstancynowa, ale nie tak, jak na zajęciach historii, czyli klepanie regulek, a ciekawostki. Są osoby w Konstancynowie, które miałyby coś do powiedzenia, przekazania. (W7 – 13-26)

7.3. Interesujące miejsca w Konstancynowie.

Ostatnie pytanie dotyczyło znajomości miejsc w Konstancynowie Łódzkim z ciekawą historią, tradycją lub architekturą. Respondenci zostali dopytani, czy znają miejsca w Konstancynowie, poza Miejskim Ośrodkiem Kultury, gdzie można byłoby organizować różnego rodzaju inicjatywy kulturalne, np. koncerty, przedstawienia teatralne, wernisaże czy imprezy plenerowe.

Respondenci podczas rozmów często wymieniali takie miejsca jak park na Placu Wolności, stadion w Konstancynowie Łódzkim, Plac Tadeusza Kościuszki, Centrum Sportu i Rekreacji w Konstancynowie Łódzkim z halą sportową, w której mogłyby odbywać się większe eventy, szkoła tańca Active Movement i Dynamic Beat. Często odnosili się do działalności Konstancynowskiego Towarzystwa Śpiewaczo-Dramatyczne im. Fryderyka Chopina jako miejsca, w którym powinny być organizowane wszelkiego rodzaju inicjatywy kulturalne. Respondenci często wymieniali także Kościół „na Srebrnej” - Kościół pw.

Nawiedzenia NMP w Konstancy nowie Łódzkim, w którym organizowane są ciekawe spotkania, np. w tematyce historii lokalnej z udziałem pasjonatów historii, czy w tematyce zdrowego odżywiania.

Badani wspominają o tym, że te lokalizacje, które organizują wydarzenia kulturalne, są już wykorzystywane w wystarczający sposób. Wielu respondentów uważa, że w sezonie letnim powinno się skupić na organizowaniu wydarzeń plenerowych, ponieważ Konstancy nowów ma do tego odpowiednie warunki, odpowiednią infrastrukturę. Przytaczają oni przykładowe formy inwestycji: zajęcia fizyczne, koncerty i pikniki, które odbywają się w Konstancy nowie, ciesząc się popularnością.

7.4. Dodatkowe rekomendacje

Osoby, biorące udział w wywiadach indywidualnych, często podkreślały, że nie są wystarczająco informowane o tym, co dzieje się na terenie ich miasta. Informacje, które do nich docierają, przychodzą często „pocztą pantoflową”, pochodzą od znajomych aktywnie uczestniczących w życiu kulturalnym Konstancy nowa Łódzkiego, a także bezpośrednio od znajomych, którzy zajmują się organizacją wydarzeń. Niestety takie informacje często docierają do nich po zakończeniu jakiegoś wydarzenia.

Badani uważają, że lepsza komunikacja MOK z mieszkańcami byłaby zachętą do tego, aby korzystać z oferty kulturalnej. Zwiększyłyby się widoczność podejmowanych działań, informacje docierałyby do większej liczby osób, a odbiorcy nie dowiadywaliby się o wydarzeniu po fakcie.

Większość respondentów zadeklarowała, że aktywnie używa mediów społecznościowych, a Internet jest podstawowym kanałem, wykorzystywanym do szukania informacji o ofercie kulturalnej Konstancy nowa. Badani podkreślają jednak, że według nich działalność MOK-u jest mało reklamowana.

Powiem może tak... Dla mnie MOK jest trochę za mało rozreklamowany. Być może to ja nie trafiłam na zbyt wiele informacji, większość szukałam samodzielnie... Brakuje mi takich informacji szerszych, że coś się będzie w tym MOK-u działo. (W2 – Srebrna Ostoja)

Ze względu na to pojawiły się propozycje, a których badani proponowali:

- zwiększenie częstotliwości udostępniania postów na Facebooku, informujących o aktualnych wydarzeniach;
- tworzenie wydarzeń na Facebooku, na które można się zapisywać i otrzymywać powiadomienia o zbliżającym się terminie wydarzenia;
- stworzenie aplikacji, w której udostępniane będą najważniejsze informacje z miasta i aktualności dotyczące wydarzeń. W tym przypadku respondenci sugerują ustawienie opcji wyboru kategorii i przesyłania powiadomień push, aby otrzymywać informacje, które interesują odbiorcę, w przystępnej formie;
- regularne wysyłanie newslettera drogą e-mailową z aktualnościami sektora kultury Konstantynowa Łódzkiego;
- przesyłanie informacji o wydarzeniach kulturalnych i aktualnościach za pomocą dziennika elektronicznego - Librus.

Stworzenie aplikacji z funkcją wypełniania ankiet lub udostępnianie ankiet na Facebooku, które umożliwiłyby mieszkańcom głosowanie i decydowanie o tym, jakiego rodzaju wydarzenia byłyby planowane i organizowane w Konstantynowie Łódzkim, byłoby rozwiązaniem dla osób, które uważają, że Konstantynów Łódzki, jako miasto, powinien być bardziej otwarty na szeroką ofertę i zaspokajanie różnych potrzeb.

Respondenci nierzadko podkreślali, że są otwarci na przykład na wszelkiego rodzaju muzykę i tego właśnie im brakuje w Konstantynowie Łódzkim, że są *zaopiekowane tylko pewne grupy ludzi pod względem gustów muzycznych, a reszta nie jest zaopiekowana.* (W3 – 35-60)

Myślę sobie też o aplikacji... Nie wiem, czy to jest gra warta świeczki, gdyby chodziło wyłącznie o MOK. Być może Konstantynów musiałby wejść jako miasto w taką aplikację, w której między innymi byłyby informacje czy powiadomienia typu PUSH na telefon. Tak, jak mówię: w tych mediach społecznościowych, jak się scrolluje, to wiele rzeczy może umknąć. Natomiast, jak mi przychodzi informacja na telefon, to jest już chyba bardziej skuteczne. (W2 – Srebrna Ostoja)

Badani wyrażają także chęć angażowania się w tworzenie oferty kulturalnej Konstantynowa. Proponują stworzenie i udostępnianie ankiet, w których mieszkańcy mieliby możliwość głosowania i demokratycznego wyboru tego, jakie wydarzenia organizowane są w mieście. Dotyczyłoby to na przykład tematyki

planowanych wystaw i warsztatów, repertuaru kina plenerowego, a także doboru rodzaju muzyki do potrzeb mieszkańców Konstanytnowa Łódzkiego przy organizowanych koncertach. Ze względu na to, iż respondenci podkreślają niejednokrotnie, że *dzieci mają łatwiej, bo jest wiele zajęć dla dzieci w MOK-u*, to dzięki udostępnionym krótkim ankietom, np. w formie powiadomienia push, można byłoby oszacować zainteresowanie mieszkańców Konstanytnowa Łódzkiego konkretnym wydarzeniem i dostosować ofertę do osób w różnych grupach wiekowych. Takie ankiety mogłyby być udostępniane przez powiadomienie push, ale także publikowane na Facebooku, czy też wysyłane mailowo wraz z newsletterem.

Potwierdzają to odpowiedzi na pytanie o to, jak mógłby wyglądać dialog między odbiorcami a MOK-iem i jak MOK mógłby w większym stopniu angażować się w życie lokalnej społeczności:

Najłatwiej to przez kanały społecznościowe, może jakieś ankiety do mieszkańców. Można dać do wyboru, jaki film wyświetlić. Uczepię się tej myśli że MOK mógłby bardziej współpracować z mieszkańcami i na podstawie ich głosów aktualizować swoją ofertę. (W1 – Srebrna Ostoja)

Wśród odpowiedzi respondentów pojawił się także pomysł, aby nie tylko wysyłać informacje do rodziców za pomocą dziennika elektronicznego Librus, ale także żeby przysyłać newsletter do dyrekcji szkoły i nauczycieli, którzy mogliby na godzinie wychowawczej przekazywać uczniom informacje o wydarzeniach kulturalnych w danym tygodniu lub miesiącu.

Respondenci informują również o tym, że Internet jest przepełniony różnymi informacjami i nawet w momencie, kiedy obserwują media społecznościowe miasta Konstanytnów Łódzki, czy też Miejskiego Ośrodka Kultury, to i tak w natłoku tych informacji, niestety większość postów z obszaru kultury im umyka. Ze względu na to, wśród propozycji promowania wydarzeń w Konstanytnowie i propagowania działalności MOK-u, pojawiły się również inne niż internetowe formy promocji:

- rozwieszenie plakatów informujących o eventach, warsztatach i zajęciach w newralgicznych miejscach, które często odwiedzają mieszkańcy Konstanytnowa, np.: w marketach, na przystankach komunikacji miejskiej, w przychodniach, na rynku;

- tworzenie broszur, gazetek cyklicznych, np. comiesięcznych, informujących o tym, jakie wydarzenia są planowane. Gazetki mogłyby być zostawiane w konkretnych miejscach lub umieszczane w skrzynkach na listy;
- dalsza współpraca z biblioteką miejską – wywieszanie plakatów, informujących o wydarzeniach;
- rozwieszanie plakatów w szkole i przedszkolach;

Potwierdzają to słowa osób, które preferują informacje rzucające się w oczy, łatwe do zauważenia bezpośrednio, charakterystyczne, analogowe:

Być może taka informacja, która byłaby bardziej... nachalna – w lepszym tego słowa znaczeniu – okazałaby się w moim przypadku bardziej skuteczna. Jak generalnie nie lubię ulotek w skrzynce na listy, tak bardzo chętnie bym w tej skrzynce znalazła informację z MOK-u. Ten przekaz internetowy mi umyka. Ja mam przesył Internetu. (W4 – Srebrna Ostoja)

Zdarza się, że dowiaduję się o czymś po fakcie, ponieważ jedyne źródło informacji to Facebook, a ja nie zaglądam na Facebooka bardzo często, musiałabym się sama zainteresować czy jest coś ciekawego w ofercie, bo nie jestem push-owana ofertą. Ulotki byłyby dobrym pomysłem, bo u mnie nie ma żadnych ulotek, wyróżniałyby się. Może istnieć taki miesięcznik, gazetka, która z wyprzedzeniem by informowała o wydarzeniach. Mogłaby być dostępna w miejscach, do skrzynki albo w jakimś markecie albo miejscu w przychodni. (W5 – 35-60)

Jedna z badanych zwróciła także uwagę na ważną kwestię - barierę w komunikacji z MOK-iem, którą powoduje problem z komunikacją telefoniczną – telefony nie są odbierane i mimo, że informacje docierają do odbiorców, to nie są w stanie oni uczestniczyć w zajęciach czy warsztatach przez brak możliwości zapisania się na nie.

Wnioski

1. W badaniu wzięty udział przede wszystkim kobiety. Wśród ogółu ankietowanych zdecydowanie przeważały kobiety: stanowiły prawie 80% pełnej próby w badaniu ilościowym i ponad 90% pełnej próby w badaniu jakościowym.
2. W badaniu ilościowym, osoby w wieku 35-60 stanowiły ponad połowę respondentów. Przeważali oni również wśród badanych z osiedla Srebrna Ostoja. W badaniu wzięło udział najwięcej respondentów posiadających wykształcenie wyższe.
3. Codziennym centrum aktywności życiowej dla połowy ankietowanych jest Konstaktynow Łódzki.
4. Badani najchętniej realizują swoje potrzeby kulturalne wśród innych ludzi, na dużych wydarzeniach lub w małym gronie najbliższych znajomych, mniej chętnie zaś – w samotności.
5. Powszechnymi i praktykowanymi aktywnościami kulturalnymi są: oglądanie filmów i czytanie książek.
6. Prawie 1/3 ankietowanych ma doświadczenie w charakterze organizatora wydarzenia kulturalnego. Mniej, bo niewiele ponad 1/5 respondentów, ma także doświadczenie jako animator lub artysta.
7. MOK nie jest zbyt popularną instytucją w Konstaktynowie Łódzkim: z jego oferty w ogóle nie korzysta 43% ankietowanych, a 48% korzysta z niego rzadko (rzadziej niż raz w miesiącu). Wyniki badania jakościowego potwierdzają wyniki badania ilościowego. Większość osób, biorących udział w wywiadzie, deklaruje, że uczestniczy w wydarzeniach MOK-u sporadycznie.
8. Powodem niekorzystania z inicjatyw MOK-u są zazwyczaj niedopasowane do zainteresowań badanych wydarzenia. Zarówno ankietowani w badaniu jakościowym, jak i ilościowym wymieniają także inne powody: inicjatywy niedostosowane do potrzeb i oczekiwań, brak czasu respondentów. W badaniu jakościowym dodatkowo wspomniano o braku dostatecznego promowania wydarzeń - informacje często nie docierają do badanych.

9. Wydarzenia w MOK-u kojarzą się przede wszystkim z wydarzeniami dla dzieci, sporadycznie z zajęciami dla seniorów, ale najrzadziej z wydarzeniami dla osób dorosłych przed emeryturą.
10. Dla mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja, biorących udział w wywiadach swobodnych, dojazd do MOK-u nie jest problemem. Większość z nich mija ośrodek kultury codziennie i raczej pozytywnie ocenia jego położenie na terenie miasta. Lokalizacja w badaniu ilościowym również była oceniana przez wszystkich ankietowanych najwyżej spośród innych kategorii. Zdobyła ona ocenę 4 w skali 5 (5 było najwyższą oceną możliwą do wyboru).
11. Uczestnicy badania chcą mieć możliwość podejmowania decyzji na temat kultury w Konstancynie, na przykład w formie udostępnianych ankiet Internetowych, zaangażowania w *social mediach*. Respondenci chcieliby mieć realny wpływ na to jak wygląda aktualna oferta wydarzeń kulturalnych, ich tematyki i obszaru.
12. Nieco ponad 1/3 respondentów byłaby gotowa włączyć się w działania MOK-u, przede wszystkim jako organizatorzy wydarzeń lub animatorzy. W części jakościowej niemal wszyscy badani byli zainteresowani zaangażowaniem się w różnym stopniu - zarówno jako artyści, jak i osoby do pomocy przy wydarzeniach.
13. Autorskie inicjatywy, wymieniane przez ankietowanych, dotyczą najczęściej wydarzeń muzycznych (na przykład cyklicznych), organizacji warsztatów (malarstwo, rękodzieło, ale też bardziej nietypowe – psychologiczne, z historii mody, genealogiczne), kół teatralnych, kina plenerowego czy czytań performatywnych. Również osoby biorące udział w badaniu jakościowym mają wiele ciekawych pomysłów, takich jak międzypokoleniowe zajęcia teatralne czy warsztaty cukiernicze.
14. Ankietowani chcieliby wziąć udział w takich warsztatach i zajęciach, jak: rękodzieło, filmowe i kulinarne. Rozmówcy z wywiadów swobodnych podzielają te opinie. Są oni zainteresowani przede wszystkim rękodziełem, ale także warsztatami językowymi, z fotografii lub tanecznymi. Jako dodatkowy atut podawana jest integracyjność takich wydarzeń (dla rodziców i dzieci) i skierowanie ich do starszych grup wiekowych w Konstancynie Łódzkiej.

- 15.** Rodzaje wydarzeń kulturalnych, które interesują badanych to przede wszystkim wszelkie koncerty muzyczne, imprezy plenerowe, wystawy artystów lokalnych, spotkania z ciekawymi osobami i festiwale kulinarne.
- 16.** Ankietowani, by włączyć w większym stopniu MOK do życia lokalnej społeczności, rekomendują organizację inicjatyw kulturalnych poza swoją główną siedzibą. W badaniu jakościowym dodatkowo pojawiły się takie kwestie jak promowanie dużych wydarzeń, łączących osoby w różnym wieku.
- 17.** Respondenci badania CAWI zainteresowani są włączeniem we współpracę z MOK-iem takich instytucji jak: Active Movement, Dynamic Beat, GRUPA TARTAK, a także pojedynczych osób – Adama Marszałkowskiego (perkusista), Anny Wareckiej (śpiewaczka operowa) czy Wiesławy Cieślik (artystka plastyk). W badaniu jakościowym typowane były takie same instytucje i osoby.
- 18.** Miejsca z kulturotwórczym potencjałem dla respondentów to przede wszystkim opuszczone fabryki „Konstilany”, ośrodek nad stawem (Centrum Sportu i Rekreacji z halą sportową), plac im. Tadeusza Kościuszki, plac Wolności, rynek miejski i wszelkie parki znajdujące się na terenie Konstantynowa Łódzkiego. Dodatkowo, rozmówcy w wywiadzie swobodnym, wymienili Bibliotekę Miejską i Kościół pw. Nawiedzenia NMP.

Rekomendacje do naboru inicjatyw:

Na podstawie wniosków wysuniętych przy analizie części jakościowej i ilościowej przeprowadzonego badania, zostały sformułowane rekomendacje do naboru inicjatyw. Poniżej znajduje się lista rekomendacji.

- I.** Inicjatywa angażuje do uczestnictwa osoby, które ukończyły 27 rok życia ze szczególnym uwzględnieniem osób dorosłych w wieku 35-60.
- II.** Inicjatywa odbywa się na świeżym powietrzu.
- III.** Inicjatywa wiąże się z udziałem lokalnych artystów.
- IV.** Inicjatywa integruje pokolenia w Konstancynie Łódzkiej; jest ona dostosowana do uczestnictwa różnych grup wiekowych.
- V.** Inicjatywa związana jest z podjęciem współpracy z instytucją z Konstancyna Łódzkiego inną niż Miejski Ośrodek Kultury.
- VI.** Inicjatywa dotyczy przynajmniej jednego z sześciu obszarów kultury wskazywanych jako interesujące w badaniu: rękodzieło, film, kulinaria, fotografia, muzyka lub taniec.
- VII.** Inicjatywa odbywa się w różnych dzielnicach Konstancyna Łódzkiego.
- VIII.** Inicjatywa odbywa się w interesującym miejscu, związanym z Konstancynem Łódzkim, na przykład: opuszczone fabryki „Konstilany”, ośrodek nad stawem (Centrum Sportu i Rekreacji z halą sportową), plac im. Tadeusza Kościuszki, plac Wolności, rynek miejski Biblioteka Miejska, Kościół pw. Nawiedzenia NMP.
- IX.** Inicjatywa o podobnym charakterze nie odbywała się wcześniej w Konstancynie Łódzkiej.
- X.** W inicjatywę będą zaangażowani mieszkańcy Konstancyna Łódzkiego jako współtwórcy wydarzenia, na przykład w roli animatorów/artystów/organizatorów.
- XI.** Inicjatywa, w przypadku dużego zainteresowania mieszkańców, będzie miała potencjał rozwojowy w przyszłości; będzie mogła być wykorzystana w kolejnych edycjach.

Spis wykresów:

Wykres 1. Aktualne miejsce zamieszkania [N=344].....	6
Wykres 2. Bycie mieszkańcem osiedla Srebrna Ostoja.....	7
Wykres 3. Płeć ankietowanych [N=292].....	7
Wykres 4. Wiek ankietowanych [N=292].	8
Wykres 5. Codzienne zajęcie ankietowanych [N=292].	9
Wykres 6. Wykształcenie ankietowanych [N=292].	11
Wykres 7. Centrum aktywności życiowej ankietowanych [N=292].	12
Wykres 8. Preferowany sposób realizacji potrzeb kulturalnych ankietowanych [N=292].	13
Wykres 9. Doświadczenie ankietowanych w różnych formach współtworzenia kultury [N=292].	17
Wykres 10. Częstotliwość korzystania przez ankietowanych z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie [N=292].	19
Wykres 11. Powody niekorzystania przez ankietowanych z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie [N=127].	20
Wykres 12. Czynniki mogące skłonić ankietowanych do częstszego korzystania z oferty Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie [N=142].	21
Wykres 13. Sposoby na większe włączenie się MOK-u w życie lokalnej społeczności [N=292]. ..	25
Wykres 14. Zainteresowanie ankietowanych odpłatnymi inicjatywami kulturalnymi w Konstantynowie [N=292].	33
Wykres 15. Zainteresowanie ankietowanych współdziałaniem z MOKiem przy realizacji inicjatyw kulturalnych tej instytucji [N=292].	37
Wykres 16. Preferowany przez ankietowanych charakter potencjalnego współdziałania z konstantynowskim MOKiem [N=103].	39
Wykres 17. Zainteresowanie ankietowanych realizacją w konstantynowskim MOK-u swojej autorskiej inicjatywy kulturalnej [N=103].	40
Wykres 18. Oczekiwania ankietowanych dotyczące wsparcia MOK-u w zakresie realizacji autorskiej inicjatywy [N=34].	42

Spis tabel:

Tabela 1. Korzystanie przez ankietowanych z poszczególnych aktywności kulturalnych w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie [N=292].	14
Tabela 2. Odsetek ankietowanych, którzy ani razu w przeciągu 12 miesięcy nie praktykowali danej aktywności kulturalnej – w podziale na mieszkańców i nie-mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja.....	16
Tabela 3. Odsetek ankietowanych, którzy mają doświadczenie we współtworzeniu kultury – w podziale na mieszkańców i nie-mieszkańców osiedla Srebrna Ostoja.....	18
Tabela 4. Ocena potencjału i możliwości rozwoju Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie [N=165].	23
Tabela 5. Zainteresowania kulturalne ankietowanych [N=292].	27
Tabela 6. Rodzaj warsztatów/zajęć, na których organizacji na terenie Konstantynowa Łódzkiego szczególnie zależy ankietowanym [N=292].	29
Tabela 7. Rodzaj wydarzeń kulturalnych, na których organizacji na terenie Konstantynowa Łódzkiego szczególnie zależy ankietowanym [N=292].	31
Tabela 8. Średni koszt, jaki ankietowani są gotowi ponieść za bilet na jakieś wydarzenie kulturalne lub pojedynczą lekcję w ramach jakichś zajęć lub warsztatów kulturalnych organizowanych w Konstantynowie [N=241].	34

